CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, 26. AVGUSTA 1955
LETO VII. — ŠT. 34 — CENA 10 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo: Celje, Titov trg 1 — Pošt. pred. 125 — Telef.: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 dinarjev — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

S SEJE OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS V CELJU

V začetku delovanja novih občin bo treba poglobiti tudi politično delo

V torek dopoldne je bila seja Okrajnega komiteja ZKS v Celju, na kateri so bili poleg članov komiteja navzoči tudi sekretarji občinskih komitejev ZKS. Na seji so obravnavali aktualna vprašanja v zvezi z delom novih občinskih odborov, ki bodo s 1. septembrom začeli poslovati, ter še nekatera vprašanja o potrebi poglobljenega političnega dela med komunisti in člani SZDL. O problemih v zvezi s komunami je poročal predsednik OLO Celje tov. *Riko Jerman*, o nalogah in vsebinskem delu komunistov ter še o nekaterih drugih organizacijskih problemih je govoril sekretar Okrajnega odbora SZDL v Celju tov. *Jakob Žen*, sekretar Okrajnega komiteja ZKS tov. *Franc Simonič* pa je nanizal nekaj vtisov s potovanja po Sovjetski zvezi, s katerega se je pred dnevi vrnil kot član naše parlamentarne delegacije, ki je obiskala Sovjetsko zvezo.

O problemih v zvezi s komunami je tov. *Riko Jerman* med drugim poudaril, da morajo nove občine prevzeti administrativne posle ažurno in v redu, ker le tako bodo uspešno začele poslovati že v začetku, kar je eden osnovnih pogojev za dobro delo v bodoče.

Mnoge dosedanje občine so dosedanje administrativne posle v redu prédale, med nje spadajo občine Prebold, Griže, Dramlje in Slov. Konjice; je pa tudi nekaj takšnih občin, kjer se niso pravočasno pobrigali, da bi to storili. V delu so popustili stari občinski ljudski odbori in uslužbenci zlasti v občinah Šentjur, Gomilsko in Šmarje. Pohiteti bo treba še z urejevanjem arhiva, nerešenih spisov in nekaterih obveznosti.

Za nove občinske odbore je sedaj važno, da čimprej sprejmejo začasne proračune za letošnje leto. Nekatere občine so to že storile. Ti proračuni so le za stroške administrativnega poslovanja, ne pa za investicije in subvencije. Novi občinski odbori bodo morali čimprej razpisati tudi občinske doklade.

Vprašanje kadrov in poslovnih prostorov je v novih občinah že v glavnem rešeno. Za ureditev prostorov je prispeval okrajni odbor tudi 40 milijonov dinarjev iz proračuna. Okrajni ljudski odbor je tudi mnenja, da je treba posle uprave za dohodke prenesti na nove občine takoj, odnosno čim se bodo usposobili za to določeni uslužbenci. Te uslužbence bo okrajni odbor poklical na prakso, da se bodo čimprej usposobili. Okrajni ljudski odbor bo prvenstveno nadzorni organ, medtem ko bodo vsi ostali operativni posli preneseni več ali manj na nove občine.

Tov. *Jakob Žen* je naglasil, da je med ljudmi veliko več jasnosti v zvezi z novimi občinami kot je to bilo v začetku. Sedaj se nahajamo v obdobju, ko prehajamo od ustanovitve novih občin k drugi fazi dela — utrditve teh občin. S tem v zvezi je govoril tov. Žen o silah, ki morajo vplivati na to, da bodo komune čimprej tudi vsebinsko zaživele. Zlasti bodo morale množične organizacije, predvsem pa Zveza komunistov skrbeti, da bo napredna miselnost med ljudmi korakala vzporedno z razvojem komune, kajti edino na ta način se bo samoupravljanje poglobilo. Prav nič ne morejo koristiti zbori volivcev, štelni sveti in razni odbori tudi, če je v njih udeležba stoodstotna, če so vsebinsko slabi in če na njih ne pridejo do izraza napredna stališča. Enako je s številnimi množičnimi organizacijami, ki so sicer številčno močne, ne znajo pa njihova vodstva aktivizirati članstva za vsebinsko, poglobljeno politično delo. Množične organizacije, predvsem pa organizacijo Zveze komunistov čaka v tem pogledu še veliko dela. Naloga teh je, da ta organizem, ki je sedaj postavljen tudi zaživi in v tem je sedaj glavna naloga teh organizacij. Na konkretnih problemih bo treba razčiščevati mnoge pojme v glavah ljudi, obračunati z nazadnjaškimi vplivi in tendencami, ki se na terenu ob vsakem uvajanju naprednih stremljenj pojavljajo. Vse te novosti je treba obravnavati z naprednimi socialističnimi gledišči.

Komuna bo sedaj zelo konkretno zaživela in komunisti bodo morali v raznih odborih in svetih, pa tudi kot volivci zelo aktivno delati, saj se od njih zahteva nekaj več kot od ostalih ljudi in uslužbencev v občinskih odborih. Organizacije Zveze komunistov se morajo v polni meri zavedati težke in važne naloge v zvezi utrjevanja novih občin, kajti od dobrega začetka je odvisno tudi nadaljnje uspešno poslovanje občin.

Člani komiteja so bili mnenja, da bo treba disciplino v organizacijah Zveze komunistov zaostriti, tako da bodo vsi člani izpolnjevali sprejete naloge. Zelo mnogo političnega dela in pomoči bodo morali nuditi občinski komiteji novim občinskim odborom posebno v Šmarju, Šentjurju, Kozjem in Laškem, da se bodo le-ti postavili čimprej na čvrste noge.

Pomanjkljivosti v delu organizacij ZKS bo treba odločno odpraviti

Na seji okrajnega komiteja ZKS v Celju, ki je bila pretekli torek, je tov. *Jakob Žen* govoril o nekaterih pomanjkljivostih v delu organizacij Zveze komunistov ter o bodočih nalogah. Iz njegovega poročila ter iz razprave, ki je sledila, povzemamo nekaj misli.

Dosedanja praksa je pokazala, da nekateri člani Zveze komunistov niso razumeli vsebine VI. kongresa ZKJ ter plenumov, ki so kongresu sledili. Prav posebno je prišlo ponekod na terenu do izraza tudi to, da so komunisti pozabili na Pismo IV. plenarnega zasedanja ZKJ, ki opozarja na razne napake v delu organizacij ZK, katere še vedno iščejo novih oblik dela ter se izgubljajo v nebistvenih stvareh ali pa slabijo svoje vrste v raznih osebnih sporih. Večkrat se čuti do sestankov odpor, ker so le-ti slabo pripravljeni, brez pravega dnevnega reda in zaključkov. So primeri, ko posamezni komunisti celo povedo, da na sestankih mlatijo prazno slamo in zato na sestanke neradi hodijo. Največkrat komuniste ocenjujejo samo po formalnostih. Vodstva organizacij preprosto mislijo, da je že dober komunist tisti, ki plačuje članarino in hodi redno na sestanke. Vse to je pa premalo za komunista. Komunist se mora povsod, ob vsaki priliki boriti za napredna stališča, jih pojasnjevati v konkretnih pogojih, v katerih delamo, na zborih volivcev, v službi, v raznih svetih in odborih ter povsod v privatnem življenju. Mnogi se sicer izgovarjajo, češ da nimajo govorniškega daru. Ta izgovor je pa jalov, saj za pojasnjevanje ni potrebno nobenih posebnih sposobnosti razen te, da stvari v bistvu poznamo in da jih osvetlimo z naprednega socialističnega stališča. Zato pa morajo komunisti spremljati vse dogodke in biti razgledani, če hočejo dajati ljudem pravilne odgovore. Čeprav v organizacijah ZK ni več konkretnih zadolžitev za razne naloge kot nekdaj, se mora vendar vsak komunist boriti za napredna stališča kot discipliniran in predan član organizacije. Kako vodstva podcenjujejo vsebinsko delo komunistov, se vidi tudi po tem, da so vzrok izključitev le krsti, neudeležba na sestankih in neplačevanje članarine, nihče pa še ni bil izključen zato, ker se ni dovolj boril za program ZKJ.

Primer takega dela je v Rudniku Zabukovca, kjer so pri prvomajski proslavi peli pevci godbenikom, godbeniki pa pevcem, ljudi iz kolektiva po ni bilo nikjer. Ko so sprejemali tarifni pravilnik je bilo navzočih le okoli 15 članov kolektiva, kar pomeni, da ni bilo niti vseh komunistov pri tem za kolektiv tako važnem dogodku. Znotraj organizacije Zveze komunistov pa so se trkali na prsi kdo je boljši komunist.

Hibe organizacij so še v tem, da slabo pripravljajo dnevne rede za sestanke, da ne preverjajo sklepov, ki se ne izvajajo, ter da ocenjujejo le prisotnost članov, ne pa njihovo delo. Nekatere osnovne organizacije vodijo tudi netočno evidenco o članstvu, ne sporočajo o izključitvah ter tudi knjige vodijo površno. Vse te pomanjkljivosti kažejo, da so v organizacijah ZK še ljudje, ki tja ne spadajo, da pa je izven organizacije še dosti poštenih, naprednih ljudi, zlasti iz vrst delavcev in mladine, ki imajo vse pogoje za članstvo, pa jih osnovne organizacije zaradi slabega političnega dela na terenu ne najdejo.

Tov. Žen se je dotaknil tudi pomanjkljivosti v organizacijah SZDL. Posebno je poudaril še vedno premajhno število vključenih volivcev ter slabo pobiranje članarine, kar je tudi odraz slabega dela organizacij in občinskih komitejev Zveze komunistov.

Te slabosti bo treba s poglobljenim delom in s povečano disciplino odpraviti. Predvsem bo treba na sestankih odklanjati razprave, ki nimajo nič skupnega z nalogami komunistov. Boriti se je treba za osnovne napredne principe, ne pa za drobne, tehnične in konkretne stvari.

Vse izgleda, da v nekaterih organizacijah manjka politične orientacije. Zato se je dogodil nekje primer, ko so na nekem sestanku določevali, kdo bo prodajal vino in klobase in kdo bo odgovarjal za plesišče na neki prireditvi, politiko v vasi so pa vodili reakcionarni elementi. V organizacijah bo treba odpraviti tudi familiarnost ter pomladiti organizacije z novimi, mlajšimi člani. Izključiti pa bo treba iz organizacije tiste, ki s svojo nedelavnostjo prav nič ne prispevajo za utrjevanje naprednih stališč v svojem okolju. Ponekod se člani Zveze komunistov branijo v razne odbore, čeprav jih ljudje tam žele. Takšni člani prav gotovo ne spadajo v vrste komunistov. V Savinjski dolini pa se kmetje-nekomunisti bolj zanimajo za razne probleme in več čitajo kot nekateri komunisti, ki mislijo, da so s tem, če so komunisti, že dovolj pametni.

Slabo delo organizacij Zveze komunistov se kaže tudi v tem, da so še zadnje čase v zvezi z razpisom občinskih doklad pojavile na terenu razne sovražne parole, nihče pa ni bil v stanju teh parol razkrinkati in prikazati potrebo po teh dokladah v pravi luči. Tudi sedaj ob polletnih občnih zborih kmetijskih zadrug ni bil nikjer na njih navzoč nihče od članov občinskih komitejev, čeprav je njihova prvenstvena naloga, da se zanimajo za kmečko problematiko na svojem terenu.

Okrajni komite bo preko svojih članov ter s pomočjo komunskih komitejev skrbel, da se bodo pomanjkljivosti v delu organizacij Zveze komunistov odpravile ter da bo povsod v množičnih organizacijah, v raznih svetih in odborih prišla do izraza večja aktivnost komunistov. V ta namen bodo v jesenskem in zimskem času tudi tečaji in seminarji, kjer se bodo komunisti usposabljali za poglobljeno delo med množicami.

Edvard Kardelj, Franc Leskošek in Boris Kraigher v Celju

Dopoldne 22. avgusta sta prispela v Celje podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj in predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher. Oba gosta so spremljali: član Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek-Luka, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Riko Jerman in predsednik ljudskega odbora celjske občine Andrej Svetek.

Najprej so obiskali Cinkarno, kjer jih je pozdravil tov. Robič, pomočnik direktorja. Navzoči so bili tudi predstavniki sindikalne organizacije, delavskega sveta, upravnega odbora in sekretar tovarniškega komiteja ZK. Edvard Kardelj, Boris Kraigher in ostali gostje so se zamudili približno eno uro, nakar pa so se odpeljali v Železarno Štore. Prav tako, kot v Cinkarni, so tudi tukaj pozdravili goste zastopniki delovnega kolektiva. Ko so si ogledali skoraj vse oddelke tovarne, so odšli, da vidijo, kako napreduje delo pri regulaciji Savinje in urejevanju celjskega železniškega vozlišča.

Potem je predsednik ljudskega odbora celjske občine Andrej Svetek priredil kosilo na čast gostov v hotelu »Savinja«. Tega kosila so se udeležili poleg Edvarda Kardelja, Borisa Kraigherja, Franca Leskoška še sekretar Okrajnega komiteja ZKS v Celju Franc Simonič, predsednik Okrajnega ljudskega odbora Riko Jerman, sekretar Okrajnega odbora SZDL Jakob Žen, predsednik OSS Albin Medved in sekretar občinskega komiteja ZKS Celje Cvetko Pelko.

Povsod, kamor smo prišli, so nas lepo in prisrčno sprejeli

Franc Simonič

V cilju poglabljanja stikov med našimi in sovjetskimi narodi ter upostavljanja boljših odnosov med obema državama se je mudila 20 dni v Sovjetski zvezi naša parlamentarna delegacija. Z istim namenom se je v Sovjetski zvezi mudila tudi novinarska delegacija, pred dnevi pa je tja odpotovala gospodarska delegacija. Sovjetska vladna delegacija pa bo obiskala našo državo v oktobru.

Vsi ti stiki imajo namen izboljšati odnose med obema državama, ki so se po krivdi takratnega vodstva SZ skalili leta 1948. Vsi ti obiski, zlasti pa dobra volja sedanjega sovjetskega vodstva kažejo, da je možno s Sovjetsko zvezo ustvariti boljše odnose na podlagi novih temeljev in principov, ki prihajajo v Sovjetski zvezi vedno bolj do izraza. Njihovi vodilni ljudje so spoznali in priznali krivdo, priznavajo neodvisnost Jugoslavije in našo pot v socializem, ki je za naše narode najbolj prikladna in pravilna.

Zvezni ljudski poslanec in sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje tov. *Fanc Simonič* je kot član parlamentarne delegacije, ki je obiskala Sovjetsko zvezo, na zadnji seji komiteja poročal o svojih vtisih s tega potovanja. Med drugim je izjavil, da so jih povsod, kamor so prišli, lepo sprejeli. Odnos preprostih sovjetskih ljudi, zlasti delavcev, je bil ne samo lep, ampak izrazito prisrčen. Sovjetske ljudi vežejo velike simpatije in čustvene vezi z jugoslovanskimi narodi. Povsod smo opazili, je dejal tov. Simonič, da je ugled Jugoslavije, ki si ga je pridobila s svojo borbo med vojno in zlasti po vojni pri mirni izgradnji in na mednarodnem polju v prizadevanju za ohranitev miru in aktivne koeksistence med narodi, tudi pri sovjetskih ljudeh silno porasel. Ko je govoril o nekaterih svojih zapažanjih ter o velikem napredku zlasti na industrijskem področju, je poudaril, da ima Sovjetska zveza spričo velike socialistične zavesti ljudi ter močne materialne osnove vse možnosti za nagel razvoj in napredek.

Tov. Simonič bo svoja zapažanja in vtise s tega pomembnega potovanja posredoval s predavanji in preko našega lista tudi širši javnosti.

Na letališču v Zemunu je naše parlamentarce sprejel predsednik Ljudske skupščine tov. Moša Pijade

Pogled po svetu

Skoraj povsod po svetu prevladuje vzgoja volje nad vzgojo in omiko spoznanja. To je sicer zelo nazadnjaško, vendar zelo zelo uporabno. Kajti za zmago, za boj za oblast med najmočnejšimi, med bloki, je taka vzgoja mladine potrebna. Poglejmo nekaj instrumentov svetovne politike, ki ne računajo s spoznanjem, z objektivno resnico, s človečanstvom, marveč le s pristaštvom, zaslepljenostjo in omejenostjo, s strastmi in pohlepom. Preglejmo najprej nekaj, kar je zvezano s silo zapleteno problematiko Daljnega Vzhoda, kjer že vseh 10 let grme topovi, zdaj na Koreji, zdaj pri Formozi, zdaj spet v Indokini in Burmi. Tu se večkrat omenja kolektivni obrambni pakt osmih držav, imenovanih manilski ali SEATO pakt. Podpisale so ga jeseni leta 1954 ZDA, Anglija, Francija, Avstralija, Nova Zelandija, Pakistan, Filipini in Siam. Pobuda zanj in organizacija poteka seveda iz Washingtona, ki ima namen, da v Aziji vzdrži vsaj stanje, kakršno je, status quo, če že ne more spremeniti vladavine na Kitajskem.

Na sestanku v Manili je bilo rečeno, naj se ustanovi stalni operativni sedež v Bangkoku, ne v Singapuru, ki ne leži na neodvisnem ozemlju. Dva odbora skrbita za obrambo pred zunanjim napadom in komunistično infiltracijo, ekonomski strokovnjaki pakta pa naj čimprej izdelajo načrte za izboljšanje gospodarskega položaja v Jugovzhodni Aziji. Za 20. stoletje nadvse zanimiv politični instrument, taka organizacija držav! Ni čuda, če ga primerjajo Sveti aliansi, ki je pred 100 leti in več z Metternichovo policijo skušala zatreti vznik meščanskih idej in revolucij, da bi zavarovala »večne« pravice fevdalcev, zakonitih lastnikov. Sodeč po metodah v Južni Koreji, na Formozi in Južnem Vietnamu, ki sicer niso pristopili k paktu, so policijski načini za zatiranje naprednih idej še iznajdljivejši kot pred 100 leti. Zanimivo je, da sodelujejo v paktu tri največje kolonialne sile, medtem ko azijski narodi, ki so pravi lastnik azijskega sveta, niso zraven. ZDA so že z marsikako potezo dokazale, da štejejo Tihi ocean za svoj bazen in da vse, kar počno v tem delu sveta, delajo zato, da bi zajezile komunistično ekspanzijo na Daljnem Vzhodu, ekspanzijo, ki je po kitajski revoluciji varnost njihovega bazena zares hudo pretresla in ogrozila.

ZDA si ne morejo, vsaj doslej v 10 letih po drugi svetovni vojni, zamisliti spremembo te imperialne politike. Da bi ji priborile uspeh, so izsilile ta pakt, čeprav je to še tako čudna oborožena politična tvorba z ideološko podlago, saj najbolj poudarja borbo proti subverzivni dejavnosti, kar omogoča vsej brezobzirno vmešavanje v notranje zadeve katerekoli države na Daljnjem vzhodu, ki bi s svojo dejavnostjo ogrožala podpisnice oziroma namene tega pakta.

Da je miselnost tega pakta za ZDA nekaj normalnega, je razvidno tudi iz njene evropske politike, v kateri ni noče izginiti želja, da bi vzhodno-evropske države nekoč svobodno odločale. Ali Filipini in Siam svobodno odločajo? Toda to ni važno, gre za voljo, ne za spoznanje. Svobodni svet je po mnenju voditeljev te ameriške politike samo tisti, ki se odloča v smislu ameriške socialne stvarnosti.

SEATO pakt je gotovo nastal zato, ker so niti podtalne dejavnosti v Jugovzhodni Aziji vodile v Moskvo. Tisto pa, kar Azija najbolj potrebuje, je pritisih, ki se za azijske postojanke, politične in vojaške, bore, šele v drugem planu. Ta drugi plan je vprašanje azijske revščine, ki je posledica politične in gospodarske zaostalosti. Tu je jedro vprašanja. Če bo orjaška ameriška gospodarska pomoč, določena za ta področja, uspela gospodarsko utrditi neodvisnost azijskih držav, če se bodo evropske države znale odpovedati ekstraprofitom, ki so se jih navadile v stoletjih kolonialnega gospodarstva, če bodo v soko razvite prve tri podpisnice Južno-vzhodnega azijskega pakta znale in hotele dvigniti obupno življenjsko raven azijskih ljudstev, potem bo subverzivna dejavnost kakršnekoli ideologije več ali manj izgubila tla pod nogami.

Vprašanje je, kako se bo iztekla ta velika borba med obema državnima kolosoma, ki oba stojita ob Tihem oceanu, lahko rečemo, do zob oborožena. Doslej še nismo opazili znamenj, da pri enem ali drugem obstoji resna volja, sporazumno reševati življenjska vprašanja več kot polovice zemljskega prebivalstva. V Ženevi se azijskih vprašanj niso hoteli ali n so upali dotakniti in pogajanja med LR Kitajsko in ZDA gredo izredno počasi od rok. Tudi ni nobenih znamenj, da bi se stvari v kratkem bistveno spremenile. Vendar, ker je svetovni mir nedeljiv, bo treba začeti s sporazumevanjem tudi tu. T. O.

S SEJE SVETA ZA GOSPODARSTVO PRI OLO CELJE

Kljub težavam bo podjetje »Celeia-Sad« poslovalo še naprej

KOLEKTIVU PODJETJA »CELEIA-SAD« BO TREBA VSESTRANSKO POMAGATI — TEKSTILNA TOVARNA V PREBOLDU JE TRENUTNO V TEŽAVNEM POLOŽAJU ZARADI POMANJKANJA SUROVIN — 2,5 MILIJONA DINARJEV ZA UREDITEV HUDOURNIKOV V OBČINI DOBRNA — S 1. SEPTEMBROM ZDRUŽITEV CELJSKE OKOLIŠKE IN ŠOŠTANJSKE TRGOVINSKE, GOSTINSKE IN OBRTNE ZBORNICE

Pretekli teden je bila pod vodstvom tov. Mirana Cvenka seja sveta za gospodarstvo pri OLO Celje, na kateri je bila poleg ostalih gospodarskih problemov glavna točka dnevnega reda razprava o težavah in problemih podjetja »Celeia-Sad« v Celju.

Znano je, da je pretežno vsa živilska industrija trenutno v težavah glede nabavljanja nekaterih osnovnih surovin ter plasiranja na trg nekaterih svojih proizvodov, katerih cene (zaradi embalaže) so tako visoke, da mnogokrat niso dostopne večjemu delu potrošnikov. Te težave pa spremljajo prav posebno kombinat živilske industrije »Celeia-Sad« v Celju zaradi zastarelosti strojev in naprav in tovarna le s težavo prodira s svojimi izdelki na trg v težki konkurenčni borbi s številnimi sorodnimi podjetji v državi, ki imajo skoraj vsa moderne naprave in stroje. Tem splošnim težavam, ki se vlečejo že od prej likvidiranega podjetja SAD, so se letos pridružile še nekatere druge. Med njimi je najbolj kritična dobava sladkorja, ki ga bodo v najboljšem primeru letos prejeli okoli 70 % planirane količine. Razen tega stoji podjetje tik pred odkupno sezono sadja, ki letos prav dobro kaže in bi potrebovalo 93 milijonov dinarjev sezonskega kredita za nabavo surovin.

Poleg teh objektivnih težav, ki so več ali manj značilne za vso živilsko industrijo, so v podjetju zaradi slabega vodstva nastopile še pomanjkljivosti, največ pa po krivdi bivšega računovodje Pečarja, ki je vodilnemu osebju v tovarni prikazoval napačno stanje v podjetju. Tako je napačno izkazal v treh mesecih 23 milijonov dobička, ki ga pa ni bilo. Od tega je podjetje moralo odvajati denarna sredstva, namesto — če bi bilo prikazano pravo stanje — da bi podjetje sredstva v obliki regresa prejelo. Dalje je v podjetju po zapisnikih komisij, ki so tam vršile preglede, še nekaj težav in tudi pomanjkljivosti, ki izvirajo še iz poslovanja starega podjetja in ki so ob likvidaciji starega podjetja prešle na novo podjetje. Komisija je na primer ugotovila, da so znašali v enem letu samo izdatki za reklamo 1,500.000 din, da so nakupovalci prejemali prekomerne zaslužke, saj je nakupovalec sliv v Bosni leta 1953 prejel od 1 kg sliv 0,50 din provizije in tako zaslužil preko 1 milijon dinarjev. Lani so izdali potnikom preko 5 milijonov dinarjev provizije. Samo potnik Žibret je prejel v sedmih mesecih 2,220.000 din provizije. Ti izdatki so vsekakor pretirani in mečejo slabo luč na takratno upravo podjetja, ki je tako visoke zneske odobravala. Komisija je ugotovila še vrsto pomanjkljivosti, kot n. pr. prevelik lom na embalaži (30 %), da se embalaža izgublja ter bi jo morali zaradi tega kavcirati ali pa vračunati v prodajno ceno, da ima podjetje velike zaloge nekurantne embalaže itd. Mnogo nekurantne embalaže pa so odpisali, čeprav bi jo vsaj po znižani ceni lahko prodali drugim podjetjem. Na zalogi imajo večjo količino žganja, ki ga pa zaradi pomanjkanja špirita ne morejo predelati. V prvem polletju je tovarna dolgovala 51,9 milijona dinarjev, njeni dolžniki so pa znašali 30,5 milijona dinarjev, medtem ko znašajo neobračunane akontacije s potniki preko 1 milijon dinarjev. Dalje so v podjetju zaradi napačnega prikazovanja knjigovodskega stanja pričeli z investicijskimi deli. Ta dela so v teku in do konca leta podjetje ne bo imelo možnosti, da bi poravnalo za 3,127.000 dinarjev že storjenih del.

Predstavniki podjetja, ki so bili povabljeni na to sejo, so nekatera dejstva zanikali, češ da jim niso znana ali pa da so pretirana. Zaradi teh pomanjkljivosti in objektivnih težav, kakor je pomanjkanje sladkorja, je proizvodnja marmelade padla za 16 %. Tako je polagoma proizvodnja padala, stroški pa so vedno bolj in bolj rasli. Pomanjkljivost slabega vodenja podjetja se kaže tudi v tem, da je v drugem tromesečju, ko je proizvodnja padala, število zaposlenih delavcev raslo.

Ker se to podjetje že dalj časa nahaja v težavnem položaju, še danes ni konstituirano. Namesto da bi podjetje vodil delavski svet, se pripravljalna doba nadaljuje. V podjetju tudi še nimajo potrjenih novih tarifnih pravilnikov ter vlada med delavci in uslužbenci precejšnje nezadovoljstvo glede nesorazmerja v plačah in zaradi prenizkih plač, saj imajo delavke v tej tovarni najnižjo tarifno postavko 36 din na uro. Vse to, zlasti pa, ker v podjetju še nimajo delavskega samoupravljanja, pa težave, v katerih se podjetje nahaja, še bolj povečuje.

Podjetje je prišlo zaradi omenjenih objektivnih in subjektivnih težav v tak položaj, da je moral svet za gospodarstvo razpravljati in odločiti, ali naj podjetje še naprej posluje ali pa se naj ukine.

Ker je Celje v sredini sadnega področja, bi bilo napak, to industrijo ukiniti, zlasti še, če upoštevamo, da bi obnova te tovarne (kar bo prej ali slej moralo nujno slediti ,če hočemo, da bo tovarna konkurenčna z ostalimi sorodnimi tovarnami in da bo izšla iz težav, v katerih še sedaj nahaja) stala le 321 milijonov dinarjev, novo zgrajena tovarna v Ljubljani, ki jo nameravajo graditi, pa bi stala 2 milijardi dinarjev. Že tu bi skupnost prihranila lepe denarje. Zaradi tega ter da bi ne ostalo v Celju brez dela okoli 200 delavk, kar predstavlja že tako pereč problem v našem mestu, je svet za gospodarstvo odločil, da tovarna še naprej obratuje. Da bi pa tovarna mogla uspešno poslovati, je svet predlagal nekatere ukrepe, ki bodo morali biti takoj izvršeni. Najvažnejši med njimi je ta, da celjska občina preskrbi podjetju takoj 5 milijonov kredita za najnujnejše potrebe obratovanja. Podjetju bo moral pomagati tudi okrajni ljudski odbor vse do takrat, dokler se ne bo postavilo na bolj čvrste noge. Pobrigati se bo tudi treba, da podjetje dobi vsaj najnujnejšo količino sladkorja ter sezonske kredite za nabavo sadja. Dalje je svet priporočil predstavnikom podjetja, da čimprej ustvarijo pogoje za delavsko samoupravljanje ter obljubil, da bo komisija pri OLO Celje čimprej potrdila nove tarifne pravilnike. Svet bo predlagal OLO, da odobri tudi povišanje sklada za prosto razpolaganje, ki je do sedaj znašal le 4 % od dobička. Podjetje pa bo moralo prodati vse nekurantno blago, takoj prenehati z vsemi investicijami in poskrbeti, da bodo na vodilna mesta postavili sposobne ter strokovno in gospodarsko razgledane ljudi, ki bodo spravili podjetje na boljšo pot.

Predstavniki podjetja, ki so bili navzoči na seji, so poudarili škodljivost nenehnega namigavanja na ves kolektiv, ki ni kriv za pomanjkljivosti v podjetju. Ker to kolektivu le škoduje ter negativno vpliva na storilnost delavcev, so izrazili željo, naj bi očitki na ves kolektiv prenehali. Zahtevali pa so, da se krivce pokliče na odgovornost, zlasti pa bivšega računovodjo Pečarja, ki zaradi slabega vodenja knjigovodstva nosi levji delež krivde za pomanjkljivosti v podjetju.

Svet za gospodarstvo je obravnaval še težavni položaj Tekstilne tovarne v Preboldu, ki je nastal zaradi trenutnega pomanjkanja bombaža. Ker tovarni primanjkuje 18,7 % surovin, bi morali začasno odpustiti okoli 130 ljudi. Svet se je strinjal z odločitvijo tega kolektiva, da bodo odpustili začasno le take delavce, ki niso socialno ogroženi, vse ostale, posebno pa strokovne delavce, bodo zadržali pri 70% plačah.

Gospodarski svet je odobril občini Dobrna 2,5 milijona dinarjev iz vodnega sklada za nadaljnjo ureditev hudournikov. Ekipa za urejevanje hudournikov na Dobrni je doslej uredila potoke v gornjem toku do Dobrne in zaradi tega ob nalivih voda močno nadira v nižino, kjer potok še ni reguliran. Da bi odstranili nevarnost poplav najrodovitnejših polj na področju občine Dobrna, ki se je z nedokončanimi deli še povečala, je nujno, da nadaljujejo z regulacijo Dobrnice, ki bo z dodeljenim denarjem do konca tega leta vsaj v glavnem dovršena.

Na kraju se je svet strinjal z združitvijo Trgovinske, Gostinske in Obrtne zbornice Celja-mesta, okraja Celje-okolica in Šoštanja v okrajne zbornice, ki bodo imele sedež v Celju. S 1. septembrom se bodo vse te zbornice bivših okrajev združile, in sicer tako, da bodo upravni odbori teh zbornic izvolili iz svoje srede potrebno število članov v novi upravni odbor, ki bo vodil združene okrajne zbornice do občnega zbora. Sedež okrajne Trgovinske zbornice bo v dosedanjih prostorih Trgovinsko-gostinske zbornice mesta Celja, sedež okrajne Gostinske zbornice bo v dosedanjih prostorih Trgovinsko-gostinske zbornice za okraj Celje - okolico, sedež okrajne Obrtne zbornice pa bo v Obrtnem domu v Celju.

Svet za gospodarstvo je na seji spremenil tudi nekatere zaključke iz zapisnika prejšnje seje, predvsem glede višine občinskih doklad v posameznih občinah, ki bodo zbrale na ta način okoli 70 milijonov dinarjev dohodkov. K zapisniku prejšnje seje pa so dodali še dopolnilo, da se v Žusmu ustanovi iz posestva, ki je bilo prej last KDZ v Žusmu in ki meri okoli 30 ha zemlje, od katere je 4 ha orne, poskusni kmetijski obrat za dobo enega leta.

Celjski urbanizem

Mnogi zasebni graditelji stanovanjskih hiš sicer pomagajo k odpravljanju stanovanjske krize v celjski občini, prav malo pa se pri tem ozirajo na to, da bi z novimi zgradbami skrbeli za strnjenost in razširitev že obstoječih naselij. Z oddaljenimi in raztresenimi gradnjami povzročajo sebi in mestni komunali velike stroške, skrbi in težave. Vsak nov zaselek terja od nje sodobne in kulturne komunikacijske naprave: dovozne ceste, vodovod, kanalizacijo in električno napeljavo, da ne omenimo še drugih komunalnih dobrin, ki jih ob mestnem središču grajena naselja že imajo ali pa še bodo v doglednem času dograjena. To so kulturni domovi, šole, otroški vrtci, igrišča, kopališča, obrtne in trgovske poslovalnice, gostišča itd.

Vse take napake odpravljajo smotrno zamišljeni zazidalni načrti ali kakor pravimo — naš urbanizem. Primer smotrno urejene zazidane površine zemljišč nam kaže mestno središče samo, kjer iz nezazidanih praznin rastejo novi stanovanjski bloki med Vodnikovo in Levstikovo ulico, ob Dečkovi cesti ter naselje okrog I. gimnazije. Lep idejni zazidalni ali urbanistični načrt, osnutek urbanista inž. Živomira Milovanovića, imamo tudi za naselje Polule. Po njem je predvidenih kakih 100 visokopritličnih in 30 enonadstropnih stanovanjskih hiš. Poleg nove šolske zgradbe so tudi predvidene vse tiste kulturne naprave, ki si jih kulturen človek želi v naposredni bližini svojega doma: otroški vrtec, igrišče, kulturni dom, obrtne delavnice, trgovina in prometna postajališča.

V delu je tudi urbanistični načrt za Spodnje in Zgornje Trnovlje, ki bo segal od Trnovelj do Teharja in bo vsa vmesna naselja Leskovec, Začret, Bukovžlak in Teharje povezal v celoto. Arhitektovi načrti ne podirajo obstoječih hiš, ne razkosavajo poljedelskih zemljišč in vrtov, marveč se jim lepo prilagodijo. V njih predvideni zeleni pasovi bodo kot naravni parki čuvali zdravje, hkrati pa ustvarili najlepšo mestno okolico.

Taki zazidalni načrti imajo še to prednost, da skrbe za najkrajšo povezavo z mestom. Kdor kupuje stavbišče, naj vskladi svoje želje in potrebe z interesi naše skupnosti. V doglednem času bo potrebna smotrna zamenjava zemljišč in stavbišč, da bomo strogo ločili površine za naselitev od onih za poljedelsko obdelavo. To je ena izmed najvažnejših nalog novih komun. -nik

Dobri in slabi primeri davčnih prijav

AVTOMEHANIKA JOŽE SOVINC IN ANTON GAJŠEK STA POSKUŠALA S PONAREJANJEM ŽE REGISTRIRANIH RAČUNOV PRIKRITI MILIJONSKE ZNESKE ČISTEGA DOHODKA

Odmera davka za leto 1954 je na področju mesta Celja že končana, razen nekaterih primerov, ki se z revizijo temeljnic še preverjajo. Prav tako je Uprava za dohodke celjske občine izvršila odmero pavšalnega davka uslužnostnim strokam obrti za leto 1955. Tudi kmetom je odmerjen davek za leto 1955 po katastrskem dohodku, dočim se bodo občinske doklade razpisale v obliki tretje in četrte akontacije. Na splošno je opaziti, da so sorazmerno dokaj realne prijave o svojem dohodku vložili majhni obrtniki, ki res nimajo interesa prikrivati svoj povprečni dohodek. Pri obtrnikih konjukturnih strok, ki zaposlujejo večje število tuje delovne sile, so pa pri pregledu temeljnic ugotovili prikrivanje milijonskih zneskov čistega dohodka. Pripomniti je, da se iz leta v leto pojavljajo eni in isti davčni zavezanci, ki na vse mogoče načine prikrivajo stvarne dohodke.

NEKATERI PRIMERI DOBRIH DAVČNIH PRIJAV

Za leto 1954 so nekateri manjši obrtniki vložili realne davčne prijave, ki odgovarjajo razumljivemu povprečju dohodka v določeni stroki. Tako je frizerski mojster **Ferdo Lorbek** vložil zelo realno davčno prijavo za leto 1954. Davčna komisija je to prijavo v celoti potrdila, ker je odgovarjala stvarnemu povprečju. Komisija je tudi potrdila kot dokaj realne prijave obrtnikov, ki so jih vložili **mojster Karl Zajc, dimnikarski mojster Ivan Jager, krojaški mojster Alojz Lednik, slikarski mojster Alojz Gorjup, tapetniški mojster Ivan Četrtnik, ključavničarski mojster Miloš Klinar, fotograf Ivan Domanjko in mizarski mojster Albin Koren.**

Tem davčnim prijavam davčna komisija ni odmerjala drugega čistega dohodka, kot je bil prijavljen. Ti primeri nam jasno kažejo, da se lahko prijavi povprečno realen dohodek, če le obstaja dobra volja in namen davčnega zavezanca, da je lojalen do naše socialistične skupnosti. Take primere je pohvaliti in naj bodo vzpodbuda za ostale davčne zavezance, ki se v preteklem letu niso »kaj prida odrezali«.

MILIJONSKE ZNESKE ČISTEGA DOHODKA SO UTAJILI OBRTNIKI, KI SO OPRAVILI VEČMILIJONSKI PROMET IN ZAPOSLOVALI VELIKO ŠTEVILO TUJE DELOVNE SILE

Uprava za dohodke je ugotovila, da se vrsto let pri enih in istih obrtnikih pojavljajo vedno višji zneski utajenega čistega dohodka. Zadnji dve leti se te utaje gibljejo kar v milijonskih vrednostih. Zato je morala uprava za dohodke temeljito preveriti temeljnice, kakor tudi knjigovodske zapiske. Z ozirom da bi družba bila oškodovana za visoke zneske dohodkov, ki jih nujno potrebuje za graditev socialističnega gospodarstva in dvig družbenega standarda, ne moremo mimo, da ne bi navedli najznačilnejše primere davčnih utaj. Kleparski mojster **Franjo Dolžan** je prijavil za en milijon din manj čistega dohodka, kot ga je ugotovila finančna inšpekcija. Pri njem so ugotovili, da je uporabljal celo ponarejene temeljnice, ki so jih podpisovali nekateri ljudje za izročeno podkupnino. Prav tako ni v redu z računi, ki nosijo žig Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode. **Avgust Štok,** kleparski mojster, je prikril 1,150.000 din čistega dohodka. Iz predloženih temeljnic so ugotovili samo v enem primeru, da je bila temeljnica v znesku 300.000 din neki predračun, ki ga je pač mojster poizkušal staviti med stroške. Prav tako je sumljiva neka »teta iz Litije«, ki mu je prodala za 180.000 din kositra. Poleg tega je vrsta temeljnic neverodostojnega izvora. Zelo daleč je s svojim poslovanjem zabredel **Anton Gajšek,** avtomehanik, ki je ponarejal že registrirane račune, in to kar v stotisoče. Tehnika ponarejanja je bila v tem, da je po registraciji računa pripisoval pod znesek računa »dodatke« v zneskih od 200 do 400 tisoč din. Pri njem iznaša razlika med prijavljenim čistim dohodkom in po inšpekciji ugotovljenim dohodkom kar 2 milijona din. Utaja v znesku 2 milijona din vsakemu neukemu državljanu lahko nazorno pokaže odnos tega mojstra do naše družbe. Nič boljši v tehniki ponarejanja ni bil **Jože Sovinc,** avtomehanik, ki je prav tako »z dodatki k registriranim računom« utajil 1,400.000 din čistega dohodka. Za razliko od drugih se pri njem še nadalje odkrivajo visoki zneski utajenega čistega dohodka. Ključavničarski mojster **Anton Planinšek** je prikazal za 420.000 din manj čistega dohodka. **Karel Štuklek** je zaposloval v popoldanskem času tudi šušmarje ter ni nič čudnega, če se je »izkazal« z 1,100 000 din utajenega čistega dohodka. Prav tako so dali nerealne davčne prijave še **Stojan Holobar,** ki je v stroške vpisal »neko svojo plačo«, **Ignac Javoršek,** ki je s prikazovanjem neresničnih stroškov in pomanjkljivih temeljnic utajil 606.109 din čistega dohodka. Pri imenovanem ugotavljajo že tretje leto zaporedoma vedno enak način prikrivanja dohodka, ki temelji predvsem na prikazovanju nerealnih stroškov. **Lojze Jurkovič,** avtokaroser iz Ostrožnega, je tudi prikril kar za 400.000 din čistega dohodka. Tudi ta ima svojevrstno tehniko prikrivanja, ki pa se vedno pred finančno inšpekcijo ne da skriti v zaželenem obsegu. **Vinko Hrastnik,** tesar, je že drugo leto zaporedoma utajil čisti dohodek v znesku od 400.000 do 500.000 din.

Iz teh primerov je razvidno, da je treba finančno-inšpekcijske preglede vršiti še pogosteje in temeljito preverjati dohodke in knjigovodske dokumente nekaterih davčnih zavezancev. Ti primeri silijo organe uprave ljudskega odbora, da se poslužujejo tudi drugih ukrepov, ki bodo vplivali na lojalen odnos davčnih zavezancev. Uprava za dohodke bo morala nekatere primere, ki vsebujejo kazniva dejanja, predati tudi sodišču. Potrebno bi bilo, da te zadeve obravnava tudi obrtna zbornica in izreče o tem svoje mnenje. Dobri primeri davčnih prijav pa naj bodo vzor za ostale, zlasti za tiste, ki poskušajo s prikrivanjem dohodka škodovati splošnim družbenim koristim.

V ŠENTJURSKI KOMUNI SO SPREJELI STATUT IN PRORAČUN TER IZVOLILI SVETE

Občinski ljudski odbor za novo občino Šentjur je na seji v ponedeljek sprejel statut občine in odlok v začasnem proračunu ter razpisal občinske doklade. V tej občini bodo razpisali 100 odstotne občinske doklade na temeljno zvezno dohodnino. To je 6 odstotkov na dohodek gospodarstva.

Nadalje so na seji izvolili tudi šest svetov. Svet za gospodarstvo bo vodil tov. Tugomir Voga, uslužben kot pomočnik direktorja v štorski železarni, svetu za kmetijstvo bo predsedoval Dolfe Cizej, svetu za zdravstvo in socialno politiko Štefan Štor, svet za kulturo in prosveto bo vodil Izidor Horvat iz kmetijske šole, svet za splošno upravo pa Franc Spolenak. -ko

Festival tekstilcev na Polzeli
od 4. do 11. septembra

Na pobudo Okrajnega odbora sindikatov tekstilnih delavcev bo na Polzeli od 4. do 11. septembra Festival tekstilcev celjskega področja. Ta festival, ki je prvi v zgodovini naših tekstilcev, ima namen zbližanja tekstilnih delavcev ter spoznavanja skupne problematike in težav, s katerimi se srečujejo tekstilne tovarne v celjskem bazenu. Na festivalu bo prikazan tudi napredek in razvoj desetih tekstilnih tovarn v Preboldu, »Metke« iz Celja, »Volne« v Laškem, Tekstilne tovarne v Šempetru v Savinjski dolini, Tovarne perila »Toper« iz Celja, »Juteks« iz Žalca, Tovarne volnenih odej iz Škofje vasi, Tovarne konfekcije in gumbov iz Šoštanja ter »Vrvice« iz Celja. Na razstavi, ki bo v okviru festivala, bodo tovarne prikazale svoje izdelke z namenom razširitve tržišč v državi, saj je na razstavo povabljenih preko 200 predstavnikov grosističnih podjetij, ki bodo ob tej priliki lahko sklepali tudi kupne pogodbe. Tovarne bodo prikazale na festivalu predvsem kvaliteto in asortiment svojih izdelkov, saj bo v tem tednu štirikrat modna revija, katero bodo naslednjo nedeljo ponovili v Celju in pozneje verjetno tudi v Laškem.

Poleg te komercialne plati pa bo nosil festival tudi obeležje kulturne in športne dejavnosti tekstilnih kolektivov na celjskem področju. Med tednom se bodo vrstila tekmovanja v šahu, namiznem tenisu, odbojki, streljanju z zračno in vojaško puško, kegljanju in nogometu. Razen tega bodo med tednom tudi kulturne prireditve, kjer bodo sodelovali pevski zbori, solisti in recitatorji iz vseh kolektivov. Razveseljivo je dejstvo, da se za športne in kulturne nastope po kolektivih že pridno pripravljajo. Posebno je treba poudariti, da v pripravah sodeluje tudi veliko število žensk in da se povsod trudijo, da bi v tekmovanju odnesli čim lepše rezultate.

Zadnji dan festivala (v nedeljo, 11. 9.) bodo podelili pokale in nagrade najboljšim ekipam pri tekmovanju. Ob tej priliki bo tudi parada vseh sodelujočih, ki jih bo okoli 270 po številu. Ta dan po zaključku festivala bo tudi prosta zabava, na kateri bo igral priznani Gorenjski kvartet. Med tednom pa bo skrbel za razpoloženje gostov Celjski zabavni orkester, ki bo sodeloval tudi na modnih revijah.

Na modnih revijah bo prikazano preko 65 različnih oblek za ženske in moške ter moške in ženske nogavice najrazličnejših vzorcev in kvalitete.

Organizacijo festivala je prevzel kolektiv Tovarne nogavic na Polzeli, kjer bodo tudi glavne prireditve tega tedna. Ker računajo, da bo v tem tednu prireditve, razstavo in modno revijo obiskalo veliko število ljudi in ker je za organizacijo tekstilnega tedna sorazmerno še malo časa, so tudi s pripravami na Polzeli pohiteli. S prostovoljnim delom, v katerega so delavci tega kolektiva vložili okoli 2000 delovnih ur, saj dela dnevno 40 do 50 prostovoljcev, bodo uredili prostore, dvorano, razstavišče in zabavno-športni prostor s parkom. Že pred festivalom pa bodo izdali v 1000 izvodih brošuro, v kateri bo prikazan zgodovinski razvoj s poudarkom na razvoj delavskega gibanja, prispevka v NOV in povojnega napredka v tekstilnih kolektivih celjskega področja.

Letošnji festival tekstilcev naj bi bil uvod v slične prireditve v bodoče v cilju povezave te gospodarske panoge za čim hitrejši napredek na tem področju.

Na kravo 4000 din davka

Zadnje čase so se pojavile v celjskem okraju razne parole, da bodo sedaj, ko bodo začele poslovati nove občine, kmetovalci plačevali davek za vsako kravo, kokoš itd. Te parole se širijo celo po Celju, največ pa na Kozjanskem. V Žusmu vedo celo povedati za vsako domačo žival, koliko bo treba plačati davka. Da se bo davek zvišal pa vedo povedati na Kozjanskem, zlasti pa v Prevorju in Drenskem rebru. Na področju Kmetijske zadruge Zreče, ki zbira od kmetovalcev podatke za svojo potrebo, da bi v zadrugi vedeli, koliko umetnih gnojil, semen itd. bo treba nabaviti, pa so kmetje v bojazni, da ni popis v zvezi s kakimi davki, dajali celo napačne podatke.

Vse te govorice o povečanem obdavčenju so se razširile v zvezi s sprejetimi odloki o občinskih dokladah, ki bodo v kratkem po občinah razpisane. Na zborih volivcev, ki bodo približno čez 14 dni, bo lahko vsakdo že zvedel, koliko znaša občinska doklada in kako je s to stvarjo. Mnogi kmetje v Savinjski dolini pa so si že sami izračunali, koliko bodo plačali občinske doklade.

Občinska doklada v stvari ni nobena nova obdavčitev, zato je vse dosedanje razburjanje tistih, ki so nasedli tem škodljivim parolam, bilo odveč. Pojem občinske doklade je nov, zato je tudi nastala ponekod zaradi tega že prava zmeda.

Poglejmo, kako je s to stvarjo. V letošnjem letu bodo davki vključno z občinskimi dokladami približno enaki kot lani. Mnogi ljudje pa še ne vedo, da je letos davek razdeljen na tri koristnike: temeljni davek se odvaja v zvezni proračun; dopolnilna dohodnina v republiški, okrajni in občinski proračun; občinska doklada pa se odvaja samo občini za kritje občinskega proračuna. Vse te tri oblike davka odgovarjajo v okrajnem merilu višini lanskoletnim odmeram. Zato ni bojazni, da bi občinska doklada koga prizadela, ker je za to vsoto, ki znaša v celjskem okraju povprečno na davkoplačevalca okoli 6000 din, bil manj obdavčen pri ostalih davčnih obveznostih. Kot rečeno, občinska doklada torej ni nobena nova dajatev, ker globalna vsota vseh teh dajatev v okrajnem merilu je enaka dávku, ki ga je lani okraj razpisal. Občinskih doklad bo letos zbranih v okraju za okoli 80 milijonov din.

Čeprav bo v okrajnem merilu letošnji davek enak lanskoletnemu, pa vendar ne bodo pri posameznih kmetovalcih obdavčitve enake lanskim. To pa zaradi tega, ker zvezna davčna lestvica letos predvideva za nižje skupine nekoliko višji davek, za višje pa nekaj nižji. V splošnem bodo nižinski predeli, kot je Savinjska dolina, imeli letos nekaj višji davek kot lani, na Kozjanskem pa bo približno enak lanskemu. To pa ne velja za posameznike, kajti kot že rečeno, bodo posamezniki v nižjih skupinah imeli nekoliko višji davek, v višjih skupinah pa nekaj nižji.

Odmero občinskih doklad bodo občine izvršile v teku treh tednov in takrat bo vsak kmetovalec vedel, koliko bo plačal. V tem času bodo tudi zbori volivcev, kjer bodo volivcem razčiščeni vsi pojmi v zvezi s tem. Posameznike v nižjih skupinah, ki bodo imeli nekoliko višje davke kot lani, to ne sme motiti, saj v stvari ne bodo nič prikrajšani. Dejstvo je namreč, da so letos cene kmetijskim pridelkom poskočile in so tudi dohodki temu primerno večji.

Da je nastalo v zvezi z razpisom občinskih doklad po nekaterih vaseh napačno tolmačenje ter zaradi tega tudi nepotrebno razburjanje, je dokaz, da tamkajšnje množične organizacije, zlasti pa organizacija Zveze komunistov, ni tega problema pravočasno in v pravi luči osvetlila.

Žalec je postal sedež nove občine za področje Spodnje Savinjske doline

Trg Žalec ima 1500 prebivalcev, celotna občina pa okoli 28.165 ljudi. Do sedaj sta bili že dve seji ljudskega odbora nove občine.

Prvo sejo je vodil dosedanji predsednik občine tov. Ivan Bozovičar. Po izvolitvi verifikacijske komisije so navzoči odborniki takoj zaprisegli. Potem so izvolili komisije za volitve drugih funkcionarjev. Sprejeta je bila naslednja lista: Mišo Bobovnik, odbornik iz Žalca, Tomo Potočnik iz Prebolda in Štefan Mirnik iz Petrovč. Za predsednika nove občine Žalec je bil soglasno izvoljen tovariš Ivan Rančigaj, za podpredsednika pa tovariš Albin Rehar. Tajnik nove občine je tovariš Drago Markovič iz Slovenj Gradca. Potem so še izvolili komisijo za statut, komisijo za proračun, za prevzem arhiva in inventarja, za vskladitev pravnih predpisov in za tehnično ureditev poslovnih prostorov. Važnost bodočega dela nove občine je v zaključni besedi poudaril tovariš Ivan Kovač, predsednik komunskega odbora SZDL Žalec.

Druga seja ljudskega odbora občine Žalec je bila 11. avgusta. Sprejeli so predlagani statut občine Žalec in izvolili so odborniške komisije ter predsednike in člane svetov. Izvolili so naslednje komisije: mandatno-imunitetno komisijo, komisijo za volitve in imenovanja, komisijo za gospodarstvo, komisijo za predpise in organizacijska vprašanja, komisijo za prošnje in pritožbe, davčno komisijo, komisijo za cenitev zapuščin in komisijo za volilne imenike. Predsedniki posameznih svetov so naslednji: Anton Kotnik — Svet za splošno upravo in proračun; Mišo Bobovnik — Svet za gospodarstvo; Karel Kač — Svet za kmetijstvo; Ivan Žabkar — Svet za turizem; Tomo Potočnik — Svet za komunalne zadeve; Štefan Mirnik — Svet za stanovanjske zadeve; Boris Debič — Svet za šolstvo; Edmund Božiček — Svet za prosveto; Franc Cink — Svet za zdravstvo; Rudi Hribar — Svet za socialno politiko ter varstvo matere in otroka; Alojz Kotar — Svet za delo in delovne razmere.

Hmelja bo letos več, le kvaliteta bo nekoliko slabša

Obiranje hmelja se je na področju Kmetijske zadruge Šmartno ob Paki pričelo pretekli ponedeljek in je sedaj v polnem teku.

Vsega hmelja je letos nekaj nad 40 ha, medtem ko ga je bilo lani nekoliko manj. Lani so ga nabrali okoli 38 ton, letos pa izgleda, ga bo nad 40 ton. V preteklem letu je bilo z našega področja prodanih preko 80 % prvo in drugovrstnega hmelja. To leto bo mogoče kvaliteta zaradi nestalnega vremena za spoznanje nekoliko slabša, vendar je upanje, da bo prvo in drugovrstnega približno ista količina, kakor lansko leto. Priznati moramo, da so naši hmeljarji storili vse, da so ga s pravočasnim in večkratnim škropljenjem očuvali.

Po izjavi strokovnjakov je na našem področju in tudi na področju Kmetijske zadruge Gorenje kvalitetno najboljši pridelek. K sreči pri nas letos ni bilo toče. Upamo, da nam bo vreme naklonjeno, da bodo hmeljarji svoj pridelek v redu spravili pod streho.

V začetku septembra se bosta združili Kmetijski zadrugi Šmartno ob Paki in Gorenje. Priznati moramo, da sta imeli do sedaj obe zadrugi lepe uspehe. Toda možno bo to le takrat, če bodo odborniki složno delovali za skupni blagor vseh brez razlike. Uspeh pa ne bo možen, če se bodo nekateri še nadalje drdovratno držali tako zvanega »lokalpatriotizma«, ki ubija vsak napredek. Naj obvelja v bodoče zadružno načelo, da je le v slogi moč.

Vojniška občina je dobila enega izmed naših najboljših — pravijo štorski železarji

Zdaj, ko se pri nas formirajo nove občine, bodo prišli do izraza v njihovih vodstvih tisti ljudje, ki imajo na polju naše družbene dejavnosti največ izkušenj in so se do danes najbolj izkazali. Eden takih ljudi je tudi tovariš **Josip Jošt**, ki je bil izvoljen za predsednika vojniške komune. Tovariš Jošt je bil od 1949 pa do danes zaposlen v Železarni Štore, in sicer prvotno kot personalni referent pri industrijskem magazinu, nato pa kot šef komunalnega oddelka in nazadnje kot šef prometnega oddelka. Zanj je značilno tudi to, da je takoj, kakor hitro je prišel v omenjeno podjetje, začel vestno delati na političnem polju. Opravljal je razne funkcije pri ZB NOV, UROJ, OK ZKS in pri oblastvenih forumih. Zaradi požrtvovalnega in vestnega dela ga je partijska organizacija Železarne Štore izvolila za sekretarja tovarniškega komiteja ZKS, čigar dolžnosti je opravljal vse do danes. Člani sindikalnega odbora in uslužbenci prometnega oddelka so napisali o njem naslednje:

»Kdo ne pozna našega Jošta? Resen in strog je njegov obraz. Z njega se čita odločnost, on ne pozna dvoličnosti in omahljivosti. Rodil se je 12. 2. 1912 v Vojniku pri Celju kot sin srednjega kmeta. Trdo je delal na svojem domu vse do leta 1942, ko ga je klic revolucije pozval med svoje borce proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Spomnijo se ga borci Savinjskega bataljona IV. operativne cone, spomnijo se ga tovariši XII. udarne brigade XV. divizije in borci Cankarjeve brigade II. divizije KNOJ. Bil je neustrašen borec za pravice delovnega človeka, zato ga je KP Jugoslavije že leta 1943 sprejela med svoje člane.

Borba ga je prekalila in ustvarila v lik pravega komunista, človeka, ki zna pravilno presojati, biti strog, pravičen in dosleden. Ko je bil sovražnik premagan, je naš Jošt ostal še nekaj časa v JLA. Takoj po prihodu domov pa se je vključil v družbeno politično delo v množičnih organizacijah in malo kasneje tudi dobil službo v Železarni Štore. Zaradi sposobnosti je hitro napredoval in postal obratovodja, v političnem življenju pa dolgoletni sekretar Zveze komunistov tovarniškega komiteja.

Novo ustanavljanje komun nam je tudi našega Jošta poklicalo na še bolj odgovorno delovno mesto — za predsednika vojniške komune. Ob tej novici nam ni vseeno, kajti želeli smo, da bi naš Jošt ostal še med nami. Toda razumemo nujnost take premestitve in mu k izvolitvi iskreno čestitamo! Poslovili smo se od njega komunisti in člani sindikata z željo, da bi imel na novem delovnem mestu mnogo uspeha, v osebnem življenju pa polno sreče. — Še enkrat: mnogo uspeha na novi poti!«

Hvaležni tovariši so tovarišu Joštu priredili odhodnico na Svetini v počitniškem domu Železarne Štore in tam so mu ob tej priliki podelili tudi praktična darila. Vse priznanje je dal omenjenemu tovarišu tudi sindikalni odbor uslužbencev Železarne Štore, ki so mu skupno z izvršnim odborom sindikalne podružnice priredili slavnostno sejo. — Vsekakor je to dogodek, ki ne vzbuja pozornosti samo v delovnem kolektivu Železarne Štore, ampak tudi pri drugih ljudeh, predvsem pa se lahko veselijo Vojničani, ki bodo dobili tako sposobnega in vestnega predsednika občine.

15.000 obiralcev še vedno premalo

Letos je vreme savinjskim hmeljarjem in vsem obiralcem »zelenega zlata« bolj naklonjeno, kakor so to Savinjčani pričakovali. Zato pa imajo hmeljarji letos druge skrbi. Po poročilih iz raznih krajev smo zvedeli, da povsod ni dovolj obiralcev, tako da je še vprašanje, če bodo povsod lahko hmelj pravočasno spravili v sušilnico. Pravijo, da bi več obiralcev zlasti želeli v okolici Braslovč in Petrovč.

Računajo da je letos na hmeljiščih kakih 15.000 obiralcev, medtem ko bi jih lahko zaposlili preko 20.000. Zlasti je letos prišlo manj ljudi iz hrvatskega Zagorja in nekaterih drugih vzhodnih predelov Slovenije, kakor je Kozjansko, Posavje itd. Baje imajo v Zagorju doma precej komunalnih del, medtem ko so se v nekaterih drugih krajih razširile govorice, češ da je toča vse pobila in da se letos ne splača obirati. V resnici pa je toča klestila le na prav majhnem področju — približno desetino nasadov in še ti so se večinoma opomogli. Tu lahko omenimo, da letos Savinjčani tudi več plačajo za obiranje — do 35 din od košare (mere).

Če bo lepo vreme, bo verjetno še šlo, če bo pa nastopilo še pred koncem sezone slabo vreme, lahko povzroči dež škodo. Da bi pomagali hmeljarjem, sta tekstilni tovarni v Preboldu in Šempetru dali v tem času svojim delavcem dopuste samo zato, da lahko gredo obirat hmelj. To je pomembno zlasti za tiste, ki so doma s kmetij. -ko

Pohitite v lepo Savinjsko dolino

Letošnje izredno deževno vreme in lepi sončni dnevi v zadnjem času so povzročili proti pričakovanju hitro zorenje hmelja. Pravočasno obiranje pa je med izredno važnimi pogoji, da se ohrani kakovost pridelka.

Zaradi hitrega zorenja je potrebno skrajšati čas obiranja in povečati število obiralcev na toliko ljudi, ki bodo popolnoma zadostili letošnjim potrebam.

Zato je Hmeljarski odbor na svoji zadnji seji sklenil, da je nujno potrebno povečati število obiralcev ter vabi prebivalce, da pridejo obirat hmelj. Da pa bi obiranje opravili čim lepše, svetuje Hmeljarski odbor vsem hmeljarjem, da dvignejo cene obiranju, in sicer za 1 škaf brez hrane od dosedanjih 35 na 45 din in s hrano od 25 na 30 din. Prav tako naproša Hmeljarski odbor obiralce, ki so že na delu, da po končanem obiranju pri enem hmeljarju ne gredo domov, ampak nadaljujejo z obiranjem pri drugem hmeljarju.

Le tako bo mogoče pravočasno obrati ves pridelek. Obiralce pa, ki bi se odzvali našemu pozivu in bi prišli z vlaki, pa še enkrat opozarjamo na popust po železnici. Popust za prevoz obiralcev je odobren v času od 10. avgusta do 10. septembra, in sicer 25 odstotkov v III. razredu potniških vlakov iz vseh postaj Slovenije in Hrvatske. Kot običajno, morajo obiralci na vstopni postaji izpolniti obrazec K-13 ter kupiti celo vozovno karto. Na povratku morajo kmetijske zadruge vsem obiralcem potrditi obrazec K-13, ki služi za legitimacijo, da so resnično bili na delu. Legitimacijo K-13 in vozno karto morajo obiralci čuvati, ker so jo dolžni predložiti na povratni postaji pri nakupu polovične karte za povratek domov.

POHITITE V LEPO SAVINJSKO DOLINO IN NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE ZA DOBER ZASLUŽEK

Kmetijska zadruga Šalek je ena med najboljšimi zadrugami

Med najbolj delavnimi kmetijskimi zadrugami v Šaleški dolini je kmetijska zadruga v Šaleku. V njenem območju je tudi ekonomija z lepo urejenim zelenjadnim vrtom in veliko plantažo sadnih dreves.

Preteklo nedeljo je imela KZ Šalek svoj letni občni zbor. Pripravila je tudi živinorejsko razstavo in isti dan popoldne je bila velika vrtna veselica z bogatim srečolovom. Vodstvo zadruge je v dobrih rokah, zato se kažejo tudi uspehi. Uprava je že tako vplivala na okoliške kmete, da so začeli vse bolj uporabljati umetna gnojila in škropiti sadno drevje. V. Š.

IZ ŽIVLJENJA NA NAŠI VASI

V Laškem pripravljajo veliko kmetijsko-gospodarsko manifestacijo

Po vseh dosedanjih pripravah sodeč so dani prav vsi izgledi, da se bo v Laškem uresničila dolgoletna želja in zamisel najnaprednejših zadružnikov in gospodarstvenikov, to je, da bo v prvih dneh oktobra prirejen medzadružni kmetijsko-gospodarski teden, iz katerega naj bi bila razvidna celotna gospodarska dejavnost in gospodarska moč nove laške občine.

V okviru zamišljene prireditve bodo naslednje razstave: živinorejska, poljedelsko-semenska, sadjarska, obrtno-industrijska, prikazali bodo tudi vkuhavanje in konserviranje sadja ter sočivja, ženska ročna dela, poljedelske stroje in zaščitna sredstva. Poleg tega so obljubili sodelovanje še planinci in lovci, ki bodo skušali urediti svoj kotiček.

Pododbori, ki so odgovorni za posamezne razstave, so že pričeli z delom. Najaktivnejši je do sedaj živinorejski pododbor, ki že odbira živino, potem sadjarski, ki že ugotavlja pri zadružnikih najlepše sadje in končno še obrtno-industrijski, ki namerava prikazati na razstavi prav vse izdelke tovarn in obrtnih delavnic iz laškega področja.

Za navedenimi pododbori ne zaostaja niti kulturno propagandni odsek, ki bo na večer pred praznikom izvedel igro »Kronanje Matije Gubca«. Naslednji dan pa bo v povorki prikazal med ostalim tudi staroslovanski običaj »Kmečke ohceti«, na kateri naj bi bili svatje oblečeni v narodne noše, vsi pa naj bi se k poroki peljali na »kolesljih«. Za čim živahnejše vzdušje teh svatov bo skrbela kmečka godba, za svati pa bodo peljali na okrašenem vozu balo, kakršne je bila deležna nevesta, če se je poročila. Združeni pevski zbori »Svobod« iz Laškega in Rečice pa bodo pripravili pevski koncert, na katerem bo sodelovalo okoli 80 pevcev. Prav tako pripravljajo veseli kmečki večer, ki naj bi bil izveden kot zaključek navedenih slovesnosti.

Veliko kmečko-gospodarsko zborovanje, ki bo v nedeljo, 2. oktobra takoj po končani povorki na glavnem trgu pod lipo, naj združi vse naše napredne kmete, zadružnike, delavce in inteligenco, ki jim je pri srcu gospodarski razvoj in procvit laške občine.

T. K.

Na občnem zboru Kmetijske zadruge v Dramljah so kmetje zelo kritično posegli v gospodarsko problematiko svojega kraja

V celjskem okraju so preteklo nedeljo začeli s prvimi polletnimi občnimi zbori kmetijskih zadrug, katere je do danes opravilo že 21 zadrug. Manjše, šibkejše zadruge se priključujejo večjim, močnejšim in na skupnih občnih zborih že skupno obravnavajo zadružno problematiko, rešujejo notranjo organizacijo in pripravljajo načrte za prihodnje polletje.

V Dramljah se je to nedeljo zbralo na občnem zboru okrog 70 ljudi, kar pomeni za tamkajšnje razmere kar lepo število. Poročila so bila skrbno pripravljena in lepo podana, predvsem pa je navzoče člane presenetilo finančno poročilo. Ta, razmeroma majhna zadruga je v tem polletju izkazala kar preko 2 milijona čistega dobička. To dokazuje, da upravni in nadzorni odbor dobro delata in so kmetje zelo zadovoljni. Edine pritožbe, ki so zadrugo obremenjevale, so bili odkritosrčni očitki glede nabavljenih semen, ki v pogledu čistosti sorte in kaljivosti ni bilo najboljše. Kmetje se niso bali vodstvu zadruge izreči ostre kritike v tem pogledu, nadejajoč se, da bodo v prihodnje temu vprašanju posvetili večjo pozornost.

Člani so se predvsem zanimali tudi za umetna gnojila in že zdaj spraševali in opozarjali zadrugo, da jih bo nabavila v zadostni količini.

Iz poročil in razprave je bilo razvidno, da se kmetje čedalje bolj tesno povezujejo s pospeševalnimi odbori. Zimsko škropljenje sadnega drevja so izvršili 85 odstotno, v več primerih pa so opravili tudi že neobvezno letno škropljenje.

Sklep zbora je bil nadalje ta, da se za področje Kmetijske zadruge Dramlje nastavi kmetijskega strokovnjaka, ki so ga doslej zelo pogrešali. V splošnem se kmetje tod zelo zanimajo tudi za strokovna predavanja in so prosili, da bi bil vsaj vsako drugo nedeljo sestanek, na katerem naj bi bila predavanja iz posameznih kmetijskih panog.

Splošni napredek se vidi tudi v tem, da je KZ Dramlje v tem polletju nabavila že 6 vagonov umetnih gnojil, kar je razmeroma zelo veliko, če upoštevamo dejstvo, da Dramlje nima velikega področja. Posebno se drameljski kmetje zanimajo za umetni gnoj nitromonkal in so že svetovali zadrugi, naj ga nabavi v čim večji količini.

Z velikim zanimanjem so člani KZ Dramlje razpravljali z zastopniki Okr. zadružne zveze o možnostih gojenja ribezlovih in malinovah nasadov na področju svoje kmetijske zadruge. Ker so tam klimatske in krajevne razmere za tovrstne sadeže zelo ugodne, kmetje pa so že zdaj pokazali dovolj pripravljenosti za skrbno nego le-teh, bo OZZ ugodila njihovi želji in jim že v jesenskih mesecih nabavila kvalitetnih sadik.

Ker je Dramlje z okolico znano kot vinogradniško področje, so kmetje seveda na svojem občnem zboru mnogo govorili tudi o obnovi vinogradništva. Vinogradi so tod ponekod že močno dotrajani in je razumljivo, da vinogradniki zaskrbljeno gledajo v bodočo donosnost svoje rodne trte. Ker pa jih visoki investicijski stroški plašijo in jih sami pravzaprav res ne zmorejo, smatrajo, da bi bili tu potrebni skupni ukrepi, ki bi vinogradnikom dali dobre volje in omogočili obnavljanje vinogradov.

Korak naprej v razvoju kmetijskega zadružništva v Rogaški Slatini

Kmetijstvo na področju Rogaške Slatine spada glede na produktivnost kmetijske proizvodnje še vedno med zaostale predele naše države, čeprav so storili že marsikakšen korak naprej v primerjavi s predvojnim stanjem. V bodoče pa bo treba storiti še mnogo več, da bodo dosegli tisto stopnjo kmetijske proizvodnje, ki se da doseči na tem področju. O tem so obširno razpravljali člani kmetijskih zadrug v Rogaški Slatini in Ratanski vasi na svojih občnih zborih. Pred nedavnim pa so člani obeh zadrug sklenili, da se bosta zadrugi združili, kar so takoj nato uresničili. Pričakujejo, da bo nova zadruga laže in uspešneje reševala kmetijske probleme svojega področja.

Glavni panogi kmetijskega gospodarstva na tem področju sta živinoreja in sadjarstvo. Sadjarstvo je še vedno v zelo slabem stanju, kar je povzročil ameriški kapar. Po približnih cenitvah je ameriški kapar uničil na tem področju 45% sadnega drevja. Zadruga je s pomočjo zaščitne službe poškropila večje število sadnih dreves. Kljub opozorilu pa je še vedno mnogo kmetovalcev, ki zanemarjajo sadovnjake in ne škropijo sadnega drevja. Zaradi takih in podobnih ljudi pa so napori naprednih kmetov večkrat neučinkoviti. Za škropljenje so bile organizirane tri ekipe. Stroški za to so znašali od 15 do 30 din na drevo.

Letos pravijo, da bo pridelek sadja zelo lep. Predvidevajo približno 80 vagonov jabolk. Zadruga je storila že vse potrebno, da bo odkup sadja nemoteno potekal. Cena bo odvisna od kvalitete sadja. Do sedaj je zadruga odkupila že precejšnje količine po 15 din, v bodoče pa bo cena še nižja, in sicer le 10 din za kilogram. Kmetovalci godrnjajo, da je cena prenizka. Vodstvo zadruge pa je mnenja, da bi bilo sušenje odvišnega zgodnega sadja več vredno, ker imajo na raz polago dobro sušilnico. O tem se bodo morali zadružniki čimprej pogovoriti.

Bodočemu razvoju in obnovi sadjarstva bo morala zadruga in nova občina posvetiti več pozornosti kot do sedaj, ker bo prav od sadjarstva odvisen znaten del njihovih dohodkov. Določili so že kmetijske strokovnjake, ki bodo pregledali vse področje nove občine in na tej osnovi sestavili desetletni obnovitveni načrt. Po tem načrtu naj bi se združilo več kmetovalcev v nekake obnovitvene zadruge, ker bodo na ta način stroški obnove mnogo manjši.

Področje nove občine ima tudi odlične pogoje za uspešen razvoj živinoreje. Zaenkrat še živinoreja na tem področju ni produktivna. Povprečna letna molznost znaša komaj 800 do 900 litrov mleka. Treba bo torej posvetiti več skrbi živinoreji. Potrebna bo smotrna selekcija krav, kar se je tudi že začelo z mlečno kontrolo. Razumljivo je, da je to zelo težka naloga, posebno ker primanjkuje kmetijskih strokovnjakov. Na tem področju je zelo rentabilna reja goveda simentalske pasme. Strokovnjaki pa mislijo, da se bo tukaj uveljavilo sivorjavo govedo, ker se odlikuje po dobrem izkoriščanju krme in visoki molznosti ter je dobra vprežna sila. Zdaj je pod mlečno kontrolo 120 krav. Njihova povprečna molznost letno znaša 1300 litrov.

Med največje probleme spada nedvomno ureditev gnojničnih jam ter siliranje krme. Do sedaj so kmetovalci s pomočjo okrajnega odbora zgradili že 10 gnojničnih jam ter 2 silosa. Glede siliranja krme je pripomniti, da se kmetje sploh ne poslužujejo enostavnega siliranja v zemlji, kar bi bilo zelo priporočljivo. Z ureditvijo gnojišč, silosov in z izsuševanjem travnikov ob reki Sotli, bi se živinoreja gotovo zelo dvignila in dosegla bi tudi zaželene dohodke. S povečanjem mlečnosti krav, pa nastaja novo vprašanje glede predelave mleka. Zadruga ima v načrtu ureditev mlekarne v Tržišču, seveda če bo na razpolago dovolj finančnih sredstev. Verjetno bodo to misel zadružnega vodstva vsi kmetje pozdravili, saj bodo imeli od tega velike koristi.

Zadruga pa bo morala v bodoče posvetiti več pozornosti tudi vzgoji kmetijskih kadrov, sicer bo kmetijska proizvodnja ostala na tisti stopnji, kakor je danes. Prepričani pa smo, da bodo zadružniki to upoštevali in res kmalu dosegali lepe uspehe.

J. L.

Opozorilo sadjarjem

Sadna sezona se je za zgodnje sorte jabolk že začela, vendar pričakujemo glavno delo šele z obiranjem poznih sort. Ker se plodovi sedaj vidno debelijo in postajajo zaradi tega iz dneva v dan težji, opozarjamo vse sadjarje, da skrbno podprejo preobložena drevesa, da ne bodo utrpela škodo zaradi zlomov in odpadanja plodov, katero povzroča pri močno obloženih drevesih burja. Opozarjamo nadalje vse sadjarje našega področja, da budno pazijo na to, da z obiranjem sadja pričnejo le takrat, ko je le-to doseglo primerno zrelostno stopnjo. Nezrelo sadje je zelo občutljivo in se v skladišču hitro kvari. Jasno je, da nekatere zimske sorte jabolk in hrušk na drevesu ne dozorijo, temveč dosežejo pravilno zrelost šele več mesecev po obiranju. Prepozno obiranje pa ima za posledico odpadanje plodov, slabo trajnost in končno veliko občutljivost pri transportu.

Pravilno izbrani čas obiranja je velik del uspeha. Ugotovite zrelost pri vsaki sorti posebej in se pri obiranju ne ravnajte po koledarju. Računati je treba, da iste sorte na različnih podlagah tudi različno dozore. Prav tako je treba upoštevati pri tem lego in nadmorsko višino nasada. Na vlažnih legah bo zorenje dalj časa trajalo kot na suhem. Obiranje vršite skrbno v jutranjih urah, in to kadar ni rose, opoldne pa, ko je najtoplejše, prenehajte z obiranjem. Pazite, da ne poškodujete rodnih vejic na drevesu, ker s tem povzročate škodo. Pri odbiranju bodite dosledni in točno sortirajte po kvaltieti in sortah, ker bodo le za izbrano sortirano sadje plačevali odgovarjajočo ceno.

Pri vskladiščenju zimskih sort moramo upoštevati lastnosti posameznih sort ter stanje razpoložljivih skladišč. Najidealnejša skladišča so tista, v katerih je temperatura stalno od 2 do 4 stopinje Celzija in ne pade pod 0. Vlage naj bo v skladišču 85 do 90 odstotkov. Zračenje mora biti od časa do časa temeljito izvedeno. Sončni žarki naj ne sijejo na vskladiščeno sadje. Skladišča morajo biti končno pred vskladiščenjem temeljito očiščena in novo pobeljena, tako da lahko takoj po obiranju vskladiščite sortirano sadje. Med vskladiščenjem redno kontrolirajte stanje, v katerem se nahaja sadje in izločajte sproti poškodovane plodove.

Opozarjamo sadjarje tudi na prvo povojno okrajno sadjarsko-vinogradniško razstavo, ki bo od 8. do 16. okt. v Celju. Prosimo vse pridelovalce sadja, da pripravijo za to veliko sadjarsko prireditev svoje najboljše pridelke, katere bodo razstavili v okviru svojih kmetijskih zadrug. Informacije in vsa strokovna navodila dobite pri našem odboru.

Sadjarsko-vinogradniški odbor pri Okrajni zadružni zvezi v Celju

Zavod za socialno zavarovanje Celje ima za približno 24 milijonov din več izdatkov kot dohodkov

Z ZASEDANJA SKUPŠČINE OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE CELJE

Finančno stanje Zavoda za socialno zavarovanje Celje se v letošnjem letu bistveno razlikuje od stanja v lanskem letu, to pa predvsem zaradi novega načina finansiranja in črpanja sredstev. Splošna ocena v prvem polletju pokaže večje izdatke nad dohodki za približno 24 milijonov dinarjev, medtem ko je bil v preteklem letu zavod suficiten oziroma je med letom nastalo izgubo kril s presežki prejšnjih let. Spremenjeni elementi v letošnjem finansiranju zavodov se odražajo predvsem v formalno povečani prispevni stopnji okrajnega zavoda, v občutnem zvišanju oskrbnih stroškov bolnišnic, klimatskih zdravilišč in okrevališč ter v posebni stopnji prispevka, ki jo je sprejela skupščina Okrajnega zavoda na podlagi uredbe o finansiranju zavoda za leto 1955 za zavezance prispevka s 50 in več zavarovanci.

Pri zelo majhnem povečanju zavarovancev v letošnjem letu v primeri z lanskim je zavod dal samo za bolnišnico v letošnjem letu 26 milijonov več kot v lanskem letu. (Stroške je letos povečala tudi epidemija gripe.) Pri zobni negi pa so stroški letos narasli za 4 milijone v primeri z letom 1954.

Boljše finančno stanje zavoda pa so precej zavirali tudi dolžniki zasebnega sektorja, predvsem obrtniki, ki dolgujejo zneske od 290.000 din navzdol, kmetijska posestva, ki dolgujejo od 85.000 dinarjev navzdol ter gospodinjstva s 30.000 din in manj zaostanka. Iz navedenega je razvidno, da ležijo v žepih privatnikov še velike vsote in Zavod bo zato moral pristopiti k energičnejšemu izterjevanju. Po organih Okr. odbora so izterjave neuspešne, ker izterjujejo prvenstveno le svoje dohodke. Zato pa bo Zavod v sporazumu z Okr. odborom nastavil svojega izterjevalca, ki bo opravljal posle kot uslužbenec Zavoda po pooblastilu obeh uprav za dohodke, s čimer se bo stanje bistveno spremenilo. Izgledi so, da se bo situacija v drugem polletju letošnjega leta spričo predpisa posebne stopnje prispevka delno popravila kljub nenehnemu zviševanju cen zdravstvenim storitvam.

Od 1. januarja letošnjega leta do 1. avgusta so ambulante zaznamovale skupno 263.836 pregledov, v bolnišnici pa se je v tem času zdravilo aktivnih zavarovancev 4794, svojcev aktivnih zavarovancev 3527, upokojencev in njihovih svojcev pa 1601. Na kopališko-klimatskem zdravljenju pa je bilo v tem času 149 aktivnih zavarovancev, 129 svojcev aktivnih zavarovancev ter 54 upokojencev in njihovih svojcev.

Pri kopališko-klimatskem zdravljenju je opažati, da delavci-zavarovanci sami odklanjajo zdravljenje, kar je vzrok v precejšnji meri v znižani oskrbnini za čas zdravljenja, medtem pa se zdravljenja raje poslužujejo svojci aktivnih zavarovancev in upokojencev, ki niso za ničesar prikrajšani.

V zvezi z novo uredbo o zdravstvenem zavarovanju in statistično službo ima Zavod največ težav z nepravočasnim prijavljanjem in odjavljanjem zavarovancev s strani delodajalcev. Zavod je že v letošnjem letu dobil več tisoč nepravočasnih prijav in odjav. Kako malomaren je odnos delodajalcev do tega vprašanja, kaže dejstvo, da dobi Zavod od nekaterih podjetij tudi od 2 do 3 mesece prepozne odjave. O tem vprašanju smo v našem časopisju že pisali in še bomo, Zavod pa bo odslej nad kršitelji izvajal tudi strožje kazenske sankcije.

Problem, ki je za Zavod in za zavarovance še vedno pereč, je vprašanje preveč izplačanih otroških dodatkov. Posebno vprašanje pri otroških dodatkih je brez dvoma ugotavljanje skupnega gospodinjstva. Izvršilni odbor je že večkrat analiziral sam postopek in prišel do zaključka, da mora v tem priti do enotnega stališča s tem, kateri organ je pristojen do tega ugotavljanja in ali se naj njegova ugotovitev smatra kot končna.

Do sedaj je bilo ugotovljenih preveč izplačanih otroških dodatkov v zadnjih štirih letih skupno 29 milijonov 941.000 dinarjev, od katerih je bilo do danes povrnjenih okrog 16 milijonov dinarjev, neporavnanih pa je ostalo še preko 13 milijonov dinarjev.

Med letošnjim letom je bilo opaziti precej disciplinirano prijavljanje nezgod s strani obratov in podjetij, to pa predvsem zaradi tega, ker se po novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju osebam, ki se ponesrečijo pri delu, prizna 100-odstotna bolniška oskrbnina. Celjski zavod strogo vztraja na tem, da se le tistemu zavarovancu, za katerega je podjetje prijavilo delovno nezgodo, prizna 100-odstotna oskrbnina.

Razvoj komun nujno zahteva združitev okrajnih zavodov Celja in Šoštanja v en zavod. Člani skupščine so se zato na torkovem sestanku v celoti strinjali s fuzijo, po kateri bo šoštanjski okrajni zavod za socialno zavarovanje ostal kot podružnica celjskega zavoda ter bo obdržal iste kompetence, kot doslej. Potrebe pa narekujejo, da se bo tudi v Mozirju za Zgornjo Savinjsko dolino, ki ima okrog 2300 zavarovancev, ustanovila podružnica zavoda za socialno zavarovanje. Člani skupščine in upravniki že ostoječih podružnic (Laško, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice in Žalec) so na torkovem sestanku govorili tudi o tem, da bi podružnice v bodoče imele večje kompetence in po možnosti tudi lastno knjigovodstvo.

Kotiček za naše žene

KAKO OSNAŽIŠ ČIPKE ALI VEZENINE

Fine čipke navij tesno na pivsko steklenico. Čez čipke ovij krpo platna. Oba konca sešij, da platno popolnoma pokriva čipke. Potem vtakni steklenico v mlačno milnico, kjer naj ostane do 24 ur, nakar jo vzemi iz vode in ožmi z rokami oziroma iztisni milnico iz njih. Postavi steklenico v mlačno vodo, kjer naj ostane nekaj ur in spet iztiskaj vodo in pomakaj v svežo, čisto vodo, dokler ne iztisneš vse milnice in je voda popolnoma čista. Naposled naj stoji steklenica znova nekaj ur v čisti vodi. Ko izžmeš vodo iz čipk, vtakni steklenico poslednjič v vodo, kateri si primešala nekoliko raztopljenega gumija. Tu se čipke spet namakajo kake pol ure. Potem iztisni vodo iz njih in zavijaj steklenico toliko časa v suhe krpe, da ne čutiš nobene mokrote več. Naposled postavi steklenico na prepih, da se čipke brž posuše. Odparaj platno in odvij čipke, ki so kakor nove.

To delo je sicer zelo zamudno, vendar se pri dragocenih vezeninah izplača, saj jih tudi najbolj kritično oko ne bo ločilo od novih.

VLOŽENA PAPRIKA

Paprike in paradižnikov je v tem mesecu tako na pretek na trgu, kot na domačih vrtovih. Skrbna gospodinja si že pripravlja za zimo srbsko solato, pa tudi papriko bo vložila, saj je v zimskih mesecih skoro nepogrešljiva v vsaki kuhinji. Vložena paprika tudi ne zahteva posebnega dela — in kar je najvažnejše, skoro nikoli se ne pokvari. Zato si jo vložimo čim več.

Očisti in operi 10 kg rumenih, mesnatih paprik. V široki kozici zavri 2 l kisa za vlaganje, pol litra vode, kozarec olja in pest sladkorja. Polagaj papriko, eno poleg druge in jih tudi obrni. Vro naj 5 minut oziroma toliko časa, da spremene barvo. Nato papriko zloži v kozarec in vlij nanjo popolnoma ohlajen kis, zaveži ter shrani na hladnem.

PEČENA PAPRIKA

Srbi zelo radi jedo tudi pečeno zeleno papriko. Morda bo ugajala tudi vam. Priprava je zelo enostavna: v kozico z malo olja ali masti položi očiščene paprike in jih lahko opeci. Pečene nekoliko osoli.

PARADIŽNIK S SLADKORJEM

Morda še ne veste, da je zelo zdrav in zelo okusen paradižnik, če ga jeste s sladkorno sipo. Narežite na kolobarčke lep, zdrav, ne prezrel paradižnikov sadež in ga posujte s sladkorjem. Ta poslastica posebno prija otrokom. Ker je ta jed zelo dobra, zdrava in osvežujoča, jo v teh mesecih lahko otrokom privoščite kar slednji dan vsaj en obrok.

ČE KUMARE GRENIJO ...

Kumare so v tem letnem vročem času kaj rade grenke. Tega pa se ti ni treba prestrašiti pri nakupovanju, ker grenkobo z lahkoto odvzameš kumari. Olupljeno grenko kumaro prereži po dolgem, jo pustiš najmanj pol ure stati v vodi, ki si ji pridala žlico soli. Če je zelo grenka, vodo dvakrat izmenjaj in grenkoba bo povsem izginila. Kumara je navadno najbolj grenka pri peclju, zato jo vedno lupi od nasprotne strani, da ne zvlečeš grenkobe po vsej kumari.

DROBNI GOSPODINJSKI NASVETI

Črnino, če je pristna ali umetno barvana, spoznaš po naslednjem poizkusu: v vino pomoči mrvico kruha, nato jo vrzi v kozarec, v katerem je na dnu nekoliko čiste vode. Če je vino umetno barvano, postane voda takoj vijoličasta. Če pa je črnina naravna, traja najmanj četrt ure, preden se voda pobarva.

Mešana jajčna jed se ti nikoli ne bo pretrdo ocvrla, če priliješ na vsako jajce pol jajčne lupine vode. Med cvrenjem večina vode izhlapi, jajčna jed pa naraste in jo lahko ocvreš do poljubne trdote.

Zarjaveli likalnik prav lepo očistimo s petrolejem.

Gobo, ki jo dnevno uporabljamo za umivanje, ne smemo nikoli prati v vroči vodi, temveč samo v mlačni, slani vodi. Mokro gobo pustimo na zraku, da se hitro osuši, sicer kmalu razpade. Zelo umazano gobo pa peremo v milnici ali v vodi, kateri smo dodali nekoliko kisa.

Mušne madeže odpravimo na svili, volni in bombažu z mlačno milnico, ki ji dodamo malo salmijaka ali špirita. Na kovini jih zdrgnemo s ščetko, namočeno v špirit ali pa v gosto kašo, z njo namažemo madeže in zgladimo z mehko krpo. Na senčnikih zbrišemo mušje madeže z mehko krpo, namočeno v mlačno vodo, ki smo ji dodali nekoliko kisa.

SPOROČAMO, DA JE PONOVNO ODPRTA GOSTILNA

„OSTROŽNO“

(BIVŠI VEDENIK)

ZA OBISK SE PRIPOROČA KOLEKTIV

Z velikim optimizmom stopamo v novo sezono

Po velikem uspehu, ki ga je imel na našem odru minulo sezono Shakespearov »HAMLET« v režiji Dina Radojeviča, smo se odločili, da odpremo novo sezono z drugih Shakespearovim delom na odru celjskega Mestnega gledališča, in sicer z »OTHELLOM«.

Že danes je za to našo odločitev med celjskim občinstvom veliko zanimanje zlasti zaradi tega, ker je režija poverjena režiserju Branku Gombaču, ki je bil kot štipendist angleške vlade pet mesecev v Londonu, od koder se je vrnil v začetku avgusta. V Angliji je študiral zlasti uprizoritve Shakespearovih del v tamkajšnjih gledališčih in bo njegova režija »Othella« nekaj povsem novega in svojevrstnega v našem gledališkem življenju. Eliminiral je vse konvencionalne odrske efekte, odstranil vse zavese in dekoracije ter koncentriral vse le na pesnikovo besedo in na igralca. Ob sebi umevno je, da je tak režiserski prijem skrajno tvegan in pogumen, saj more uspeti le, če ima opraviti z igralci, ki se z vsem ognjem popopolnoma predajo svoji težki nalogi. Kljub počitnicam so se vaje s posamezniki že pričele in upamo, da bo premiera že konec septembra.

Iz okvirnega repertoarja za sezono 1955/56 smo zaenkrat izbrali štiri dela: Shakespeare: »OTHELLO, Axelrode: »PO SEDMIH LETIH«, Moliere: »SKOPUH« in Wouk: »UPOR NA LADJI CAINE«. Za novoletno jelko imamo v v načrtu novo mladinsko izvirno igro »ATOMSKE BOMBE NI VEČ«, ki sta jo napisala Miloš Mikeln in Mile Korun. Tudi to bo svojevrstna senzacija — mladinska igra s sodobno tematiko brez čarovnic, vil in povodnih mož. Iz lanskega repertoarja bomo obnovili Hoffmana-Harnischa mladinsko igro »ADMIRAL BOBY«. Nadaljne uprizoritve še niso določene, vsekakor pa pridejo na vrsto: Cankar: »ZA NARODOV BLAGOR«, Brnčič: MED ŠTIRIMI STENAMI«, Areh: JUNTEZOVCI« (krstna uprizoritev), Sofokles: »KRALJ OJDIP«, Patrick: »ČAJNICA«. — V načrtu imamo najmanj 10 premier.

Kot novost nameravamo izven okvirnega načrta pripraviti literarne večere. Vsak posamezni večer bi bil posvečen enemu od naših ali svetovnih književnikov. V okviru finančnih možnosti bi razpisali primerno nagrado za izvirno dramsko delo, s čimer bi prispevali — čeprav smo provincionalno gledališče — svoj delež k razvoju slovenske dramske produkcije. Pri tej priložnosti bi omenil našo lansko prireditev — gledališki festival sodobne izvirne slovenske in jugoslovanske drame. To je bila vsekakor edinstvena manifestacija v naši gledališki zgodovini in mislim, da bi bilo potrebno in koristno, da se v tej ali oni obliki obnovi tudi letos. Merodajni činitelji naj bi o tem že zdaj razmišljali in prišli s svojimi predlogi na dan.

V umetniškem ansamblu — se pravi v igralskem ni bistvenih sprememb, pač pa je umetniško vodstvo gledališča prešlo v druge roke. Dosedanji dramaturg in umetniški vodja Lojze Filipič, ki je bil obenem tudi urednik celjskega Gledališkega lista, ki mu vsa jugoslovanska gledališka javnost priznava prvenstvo med vsemi tovrstnimi publikacijami v državi, odhaja z novo sezono iz Celja v Ljubljano, njegovo mesto pa prevzame kot dramaturg in urednik Gledališkega lista znani publicist in dramatik Herbert Grün, umetniško vodstvo pa prevzame novo angažirani režiser Zagrebškega dramskega kazališta Dino Radojević, ki je letos s tolikim uspehom režiral v Celju »HAMLETA«. Imeni teh dveh novo angažiranih gledaliških strokovnjakov jamčita, da bo celjsko mestno gledališče tudi v novi sezoni pogumno, z mladostnim zaletom nadaljevalo svojo revolucionarno pot in skušalo kljub vsem neprilikam še uspešneje uveljavljati sloves, ki si ga je pridobilo s svojim neustrašnim delom v teku zadnjih sezon.

Celjsko Mestno gledališče se zaveda, da njegov delokrog ni le teritorialno območje mesta samega, temveč da je poslanstvo celjskega gledališča mnogo širše, zato je že doslej mnogo gostovalo v raznih krajih okraja. Pri tem pa ga je oviralo nešteto objektivnih in subjektivnih okolnosti. Prva ovira je maloštevilni igralski ansambel. 17 poklicnih igralcev pač ne zmore pri najboljši volji stalno igrati doma in še gostovati v okraju. Rešitev bi bila v tem, da se igralski ansambel vsaj **podvoji.** Tako bi nastopal en del igralcev doma, drugi del bi pa bil na gostovanjih. Takšna organizacija dela zahteva seveda velika finančna sredstva, ki jih mestni ljudski odbor, ki doslej vzdržuje z dotacijami gledališče, ne bi zmogel. Nujno bi bilo, da prevzame finansiranje gledališča okraj, s čimer bi bilo omogočeno, da postane dosedanje mestno gledališče kulturni zavod za ves celjski okraj. Merodajni faktorji naj o tem razmišljajo — mislim, da je to edina rešitev celjskega gledališkega vprašanja. Seveda je to zapletena zadeva — pomislimo le na prevozna sredstva in na stanovanjsko vprašanje — toda z malo dobre volje je mogoče premagati vse težave.

Svet za šolstvo v Žalcu naj reši pereče vprašanje

Še samo deset dni nas loči od pričetka novega šolskega leta, ko se bodo naši spočiti šolski mladini širom po domovini spet na stežaj odprla šolska vrata. Kakor marsikje drugod, se poraja te dni tudi v Žalcu, ki premore za štiri šole le eno samo šolsko poslopje, med poklicnimi učitelji in starši znova zelo pereče vprašanje ureditve pouka. Zdi se nam pravilno, da ga ne rešujeta le obe glavni vodstvi šol, marveč da pri tem sodelujejo tudi starši šoloobveznih otrok. Za boljše razumevanje perečega problema je treba osvetliti nekatere stvari.

Gimnazija ima vpisanih okrog 600 dijakov iz zelo širokega okoliša: iz Galicije, Gornje Ponikve, Pirešice, Gotovelj, Šempetra, Polzele, Prebolda, Grižˇ, Šmartnega ob Paki, Zabukovce, Liboj, Petrovč in končno iz Žalca samega. Osnovna šola, ki obsega poleg samega trga Žalca še bližnji vasi Vrbje in Ložnico, bo imela okrog 240 otrok, vajenska šola blizu 100 vajencev, kmečkogospodarska šola pa verjetno okrog 40 fantov in deklet. Potemtakem bo sprejelo to edino šolsko poslopje vase dnevno okrog tisoč mladine. Ker razpolaga šola le s štirinajstimi učilnicami, mora biti seveda uveden dopoldanski in popoldanski pouk, torej pouk v dveh izmenah. Zaradi »ljubega miru« je bil doslej pouk urejen tako, da so prihajali nekateri oddelki gimnazije in osn. šole v šolo dopoldne, nekateri vajenski in oddelki gospodarske šole pa popoldne. Pri taki ureditvi pouka so igrali poglavitno vlogo osebni razlogi, ne pa pedagoški in stvarni, kakor bi bilo prav. Nič ni čudnega, če so morali zato dijaki nižje gimnazije odhajati iz šole ponoči brez vsakega nadzorstva, in to celo v uro oddaljene vasi. Da je prišlo pod takimi pogoji do pogostih disciplinskih prekrškov, je več kot jasno.

Da bi se tudi v novem šolskem letu ne ponavljale podobne napake, apeliramo starši na člane novoizvoljenega sveta za šolstvo pri žalski komuni, da naj enkrat za vselej, vsaj dotlej, dokler ne bo zgrajeno vsaj še eno šolsko poslopje, uredе pouk iz pedagoških, človeških in vseh drugih razlogov takole: Nižja gimnazija, ki ima letos le za štirinajst oddelkov vpisanih dijakov, naj ima pouk v vseh štirinajstih učilnicah dopoldne, osnovna, vajenska in kmečkogospodarska šola pa popoldne. Utemeljitve: 1. dijaki gimnazije so oddaljeni od šole tudi do tri ure hoda oziroma so vozači z vlaki, avtobusi in kolesi, medtem ko prihajajo najoddaljenejši učenci osnovne šole le iz največ pol ure oddaljenih vasi; 2. po predmetniku imajo dijaki gimnazije 29 do 31 tedenskih učnih ur, se pravi po pet na dan, učenci osnovne šole pa le 20 do 25 tedenskih učnih ur. Učenci najvišjih dveh razredov so lahko v najslabšem primeru doma že ob 17. uri, medtem ko prihajajo dijaki s popoldanskim poukom domov šele med 18. in 19. uro, kar je zlasti v zimskem času škodljivo in nedopustno. Tudi telovadbo bo v edini telovadnici moč razporediti samo v smislu take ureditve pouka.

Ker smatramo, da se bo pouk na žalskih šolah uspešno odvijal edino po nakazanih smernicah, pričakujemo od članov komunskega sveta za šolstvo, da bodo v celoti upoštevali želje ogromne večine roditeljev in uredili pouk tako, da bo koristil v prvi vrsti naši mladini, v nemali meri pa tudi učnemu osebju.

Starši

Bivak pod Ojstrico - odprt

Planinsko društvo Celje je že leta 1951 na občnem zboru sklenilo postaviti bivak pod Ojstrico z namenom, da pospešuje alpinizem v severnem ostenju Ojstrice in Planjave. Dejanska potreba v tem predelu naših Alp ni tako huda kakor v Julijskih, kjer mreža planinskih postojank ni tako gosta kot v Savinjskih, pa tudi višina tamkajšnjih gora je večja, pristop torej daljši in napornejši. Vendar je prav, da je tudi Ojstrica dobila svoj plezalski kotiček, ki ga bodo uporabljali ljubitelji gorske samote in neuhojenih gorskih potov od Škrbine pod Grofičko do Babe nad Grlom pa vse do Bab na Jermanovih Vratih, če bodo naši plezalci tudi preko severne stene Planjave izpeljali prečno smer, kakršno imamo že v severni steni Ojstrice. Dejstvo je namreč, da Okrešelj, ki stoji v srcu plezalnega vrtca spričo navala turistov, izletnikov in letoviščarjev ob sobotah resnemu plezalcu ne nudi več prijetnega oporišča. (Tudi tu bo treba misliti na depandanso, ki bo vstran od sobotnega hrušča in trušča.) Za severno steno Ojstrice je sicer primerno izhodišče pastirski stan v Klemenčji jami, od lani v sezoni oskrbovan po PD Solčava, toda bivak je pri nas želja slehernega alpinističnega odseka, ker je posvečen edinemu namenu — služiti razvoju zimske in letne alpinistike. Zato je prav, če PD Celje s precejšnjo zamudo otvarja ta mali domek v senci mogočne severne Ojstrice, v zavetju zelenega ronka, utrnjenih macesnov, viharnikov in burja in ga posveča predvsem duhu tistih mladih ljudi, ki so svet okoli Ojstrice ljubili in mu posvetili svoje mlade upe, ideale mladeniškega zanosa in plezalske cilje: pokojnega Herleta Franceta, Solčavana, smučarja in alpinista, Vršnika, Rafka Robana, Koštomaja, Lukmana, Kokošineka, Blaznika, Fajglja. Med njimi je zadnji komaj čakal, da bi v tem bivaku na plezalskih oddihih študiral in se goram posvečal tudi kot znanstvenik. V severni steni Ojstrice pa je pred vojno plezal tudi nepozabni France Ogrin in vrsta drugih pomembnih slovenskih plezalcev, med njimi tudi naša najvidnejša alpinistinja pokojna Mira Marko Debelak-Deržajeva. — Bivak zaključuje stoletno alpinistično zgodovino prelepe Ojstrice. Odprt bo v nedeljo, 28. 8. 1955 ob 11.

T. O.

BIVAK POD OJSTRICO BO V NEDELJO ODPRT

Planinsko društvo Celje bo v nedeljo, 28. avgusta ob 11. uri dopoldne odprlo BIVAK POD OJSTRICO. — Alpinisti, planinci, ljubitelji narave k otvoritvi iskreno vabljeni! Dostop iz Logarske doline preko Kremenškove planine, iz Korošice čez Škarje ali po Kopinškovi poti.

Pomenek o šolskih knjigah

Bliža se novo šolsko leto. To najlaže vidimo v naših celjskih knjigarnah. Starši in šolska mladina že povprašujejo v njih, katere knjige so predpisane, kakšna je njihova cena in če jih bo sploh dovolj; pač v skrbi, da jih ne bi zmanjkalo. To je zdrav pojav, da se oboji zavedajo, kaj pomeni za napredek v šoli popolna oprema s knjigami in drugimi potrebščinami.

Našim knjigarnam moramo priznati, da v polni meri skrbijo za primerno zalogo in sproti naročajo vse, kar pride iz naših tiskarn. Do tu je vse v redu. Uslužbenci komaj odgovarjajo na povpraševanja po tej ali oni knjigi, ki je sicer v seznamu knjigarne, pa je žal še v tisku. Kdaj pridejo te knjige v promet, seveda oni ne morejo vedeti. Kdo jim bo zameril?

Po desetih letih osvoboditve smo tudi v tem oziru zelo napredovali. Državna založba Slovenije ima pri tem delu velike zasluge. Ni ga skoro predmeta, za katerega ne bi bil predviden ustrezen učbenik, čeprav je trenutno še v tisku. Mimo tega veselega dejstva, ki je zasluga avtorjev in založbe, ne more nihče. In starši in mladina pa si želijo, da bi se vrnili tisti časi, ko bodo v obliki letakov — seznamov knjig imeli pregled nad šolskimi knjigami v sleherni hiši, kjer je šolska mladina doma, in ne bo treba nobenega povpraševanja, koliko stane določena knjiga in za kateri razred je predpisana. Do tega srečnega trenutka se še nismo povzpeli. Zakaj? Pač zato, ker bodisi tiskarne, bodisi založbe še ne morejo ustreči tem v vseh naprednih državah vpeljanim zahtevam kulturnih potrošnikov. V edinem seznamu, ki ga imajo samo knjigarne, je še mnogo šolskih knjig s pripombo, da izidejo šele v septembru, oktobru, novembru in celo — decembru! Naš učenec in dijak morata skoro celo polletje čakati na zaželeno knjigo in pri tem pisati diktirano snov in trošiti papir, ki je tako dragocen. Odgovorni činitelji naj odpravijo še to nadlogo. Upajmo, da je to zadnje leto takih nedostatkov.

VELENJSKI DIJAKI SO TABORILI

Pred kratkim so taborili v bližini Portoroža velenjski dijaki. Taborjenje so jim omogočili: Društvo prijateljev mladine, ki je posodilo šotore in jih tudi finančno podprlo, uprava rudnika, Počitniška zveza Velenje in okrajni odbor PZ v Šoštanju.

Dijaki so v sreči in zadovoljstvu preživeli 16 lepih sončnih dni. Igrali so odbojko in druge igre, največ pa so se kopali in posedali zvečer v krogih, se šalili in se zabavali. Sosednji taborniki Srebrni krti so jih povabili k tabornemu ognju, kjer so se lepo počutili. Naši so jim povabilo vrnili. Spored je bil lep: Župančičeve in narodne pesmi in drugo. Ko so se dijaki vračali domov, je bila v vseh trdna volja, da se še večkrat udeleže takega prijetnega taborjenja.

V. S.

Dobčnik Matko VTISI S POTOVANJA

Z esperantisti PO ITALIJI

V BOLOGNO!

V prenapolnjenem vlaku se bližamo cilju — Bologni, kjer se v najstarejši univerzi Evrope že zbirajo esperantisti vseh delov sveta za jubilejni kongres. Že med potjo se srečamo s številnimi delegati, Švedi, Finci, Avstrijci, Nemci, Danci itd. Z dvema Avstrijcema se vozimo skupaj celo iz Celja. V Trstu nas je že skoro poln vagon in ta »internacionala« prav nič ne čuti tujine; sporazumeva se v enem jeziku, vsem enakim. Vročina in gneča v vlaku nas ne moti v živahnem razgovoru, ostali sopotniki pa sploh ne vedo, da predstavljamo kar deset narodnosti.

V sprejemni pisarni na kolodvoru Bologne! Informacije glede nastanitev! Prijazno nas sprejmejo in dajo potrebne informacije člani pripravljalnega odbora in dežurni uslužbenci turističnega urada »CIT«. Mnogo nas gre v »camping« izven mesta. To je prav zanimiva in prijetna stvar zame, ki še nisem nikoli taboril v takem taborišču. Zato se kar začudim odlični ureditvi, prav ničesar ne manjka, še bolj pa dejstvu, da je pred nami postavilo svoje domove že skoro 300 udeležencev »campingašev«, ki so prispeli z avtobusi, avtomobili, motocikli itd. Torej za nas lepa prilika za prevozno sredstvo v mesto. Vendar to ni potrebno, saj je vsak delegat kongresa prejel z dokumenti tudi brezplačno vozno karto za vsa prometna vozila. Še zemljevid mesta in bili smo kar dobro opremljeni za oglede Bologne.

Trg Piazza Maggiore v Bologni

Lep je razgled ob sončnem zatonu z balkona cerkve Santa Michaelo na širno panoramo mesta s tisočerimi lučmi, razsvetljenimi stolpi, a v ravnini riše svetloba v plavi daljini azurno morje — Jadran.

Z vrha velikega stolpa v sredini mesta se vidi cela Padska nižina kot široka šahovska plošča, na kateri ležijo med vinogradi in bresti hiše in mesta.

V dobi notranjih borb 12. do 13. stol.) je nastal v mestu cel umetni gozd stolpov. Vsaka plemiška družina je smela posedovati stolp za svoje vojščake. Knjige mesta so jih naštele več kot 180. Pravijo, da je sonce komaj doseglo male trge. Preostala sta še dva viseča stolpa Asinelli in Garisenda, ki sta karakteristična za mesto.

Na hrib Santa Luco, kamor smo šli drugi dan, vodi dolga vrsta stopnic v serpentinah. Ako se vozimo po mestu vzbuja ta pot veličasten pogled, ker so stopnice zaščitene od portalov, ki skupaj tvorijo neke vrste tunel, zgrajenih iz rdeče opeke. Hrib Santa Luca je bil nekoč božja pot, danes pa turistična atrakcija. Tja vodi tudi žičnica.

BOGATA ZGODOVINA

Bologna se je v antični dobi imenovala Felsina in je nastala iz male vasice Villanova Umbrov še v bronasti dobi. O tem nam je bilo pojasnjeno v Mestnem muzeju, kjer je mnogo teh izkopanin. Ko je v VII. stol. pred našim štetjem sledila etruščanska civilizacija, je Bologna slovela po proizvodnji umetnin na slikovitih krožnikih, ogledal iz bakra in zlatih nakitov. Trgovina je bila usmerjena preko morja iz pristanišča Spina na jadranski obali. O etruščanski civilizaciji pričajo številne izkopanine. Po vdoru keltskega plemena Boi (lat. Galli Boii) je Felsina dobila po njih ime Bologna in ko so mesto zavzeli Rimljani 189 pred našim štetjem, so naselili 3000 kolonov in jim dali obdelovalno zemljo. V času preseljevanja narodov je bilo mesto porušeno do tal l. 728 in je skozi 3 stoletja čakalo na preporod.

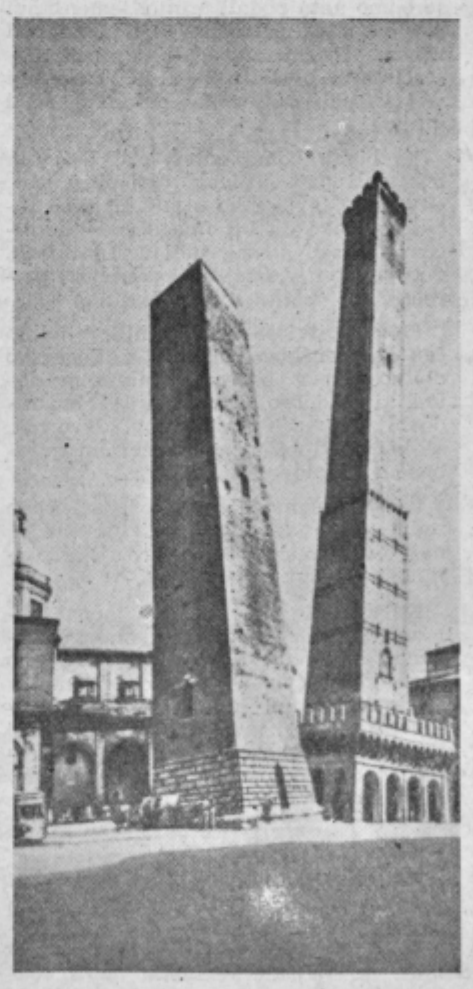

Viseča stolpa Asinelli in Garisenda v Bologni

BOLONJSKA UNIVERZA JE DALA SLAVNE ZNANSTVENIKE

Pravijo, da je v mladem Danteju vzbudil nežni čut izraza Guido Giunizzelli skupaj z drugimi toskanskimi poeti. Alma Mater (takratna univerza) je imela slavne znanstvenike Ulisse Aldrovandi, Marcelo Malpighi, Luigi Galvani, Marconi, katerih spomeniki danes olepšujejo trge Bologne ali nosijo njih imena. V tej univerzi je zaslovel Francesko Francia, ki je v Franciji skupno z brati Caracci osnoval znano šolo Fontainebleau. Čeprav so posnemali Michelangela in Raffaela, so v slikarstvu začrtali novo pot, obogatili s svojimi slikami številne cerkve in palače v Bologni. Skratka: na tej univerzi je tačas cvetela umetnost, znanost, medicina in filozofija.

ZARIŠČE NAPREDNIH IDEJ

Na grbu mesta vidimo napis »Libertas« kot dokaz, da je mesto puščalo odprta vrata naprednim idejam. V 12. stol. je Bologna bila prva občina, ki je začela boj proti imperiju in fevdalizmu. Mimo je bil že čas Justinijana, ki je prepovedal poučevati Rimske zakone »Corpus Iuris« zunaj Rima in Carigrada. Že 1078 so v Bologni javno poučevali pravo. Zelo je star rek: »Povsod je Peter Oče, povsod Bologna Mati zakonov.« Odločujoča je bila tudi borba mesta proti Frideriku Barbarosi.

Po zajetju njegovega sina kralja Enzo pa je praktično prestala cesarska moč nad mestom. Že v 14. stoletju je bila upostavljena v Bologni republika. Pričnejo se velika dela, gradnja bazilike Santa Petronio, palače d'Accursio in mestnega obrambnega zidu. Nato so stranke dvignile na oblast družino Bentivoglio. Ponos te dobe je razcvet trgovine in industrije ter izgraditev njih palače, katero je ljudstvo v svoji jezi porušilo. Družina Bentivoglio je bila namreč strmoglavljena in je žena Bentivoglie s pomočjo tujega mogotca poskušala povratek z orožjem. To je tudi pomenilo konec samostojnosti tedanje »občine« in republike ter začetek odvisnosti od Vatikana. Napoleon je dvignil mesto v prestolico. »Republike Cispadana« in potem v drugo mesto »Kraljevine Italije«. Tu pričenja gospodarski vzpon in hiter porast prebivalstva od 75.000 na današnjih 400.000 prebivalcev.

IZ CELJA...

USPEHI KRVODAJALSKE SLUŽBE V CELJU

Že pred nekaj leti je JRK preko republiških, okrajnih, mestnih in občinskih odborov rdečega križa organiziral akcijo prostovoljne krvodajalske službe za zbiranje prostovoljnih krvodajalcev.

Pri Mestnem odboru RK v Celju je bila ustanovljena posebno komisija, ki pa je vse do letos imela le manjše uspehe v pridobivanju prostovoljnih krvodajalcev tako, da je celjska bolnišnica morala poleg manjših količin prostovoljno darovane krvi vso ostalo potrebno količino za transfuzijo določene krvi precej drago plačevati osebam, ki so jo prodajale za denar.

Na občnem zboru MO RK pa je bil sprejet sklep, da se bo v bodoče plačevanje krvi popolnoma opustilo, kar je drugod po svetu že davno uresničeno. Prav tako pa so plačevanje krvi tudi že v drugih mestih naše države zlasti pa v Sloveniji že pred leti opustili, le Celje je v tem pogledu zaostalo. Da pa bi se tudi v Celju uresničilo to, smo zaprosili za pomoč predsednika OLO tov. Rika Jermana, ki je predlagal zboru proizvajalcev, da bi se prostovoljnim krvodajalcem iz podjetij priznal dan oddaje krvi kot **dela prost plačan dan.**

Hkrati pa je MO RK v Celju uspelo pridobiti posamezne delovne kolektive za prostovoljno dajanje krvi. Čeprav je bila ta akcija od začetka kampanjska, so v zadnjem času pričeli organizirati smotrno krvodajalsko službo. Pri tej akciji pa so MO RK podprle tudi posamezne sindikalne podružnice v podjetjih in ustanovah ter svojim članom pravilno prikazale pomen prostovoljne oddaje krvi. Vse to je privedlo do tega, da je letos iz meseca v mesec število prostovoljnih krvodajalcev naraščalo. Posebno se je povečalo število prostovoljnih krvodajalcev v mesecu juliju in v začetku avgusta. Za primer lahko poslužita tovarna »Aero« in »Metka«, ki sta v mesecu juliju dali prva 10, druga pa 37 prostovoljnih krvodajalcev.

Prostovoljno so darovali kri iz tovrne »Aero« naslednji:

Jeršič A., Malgaj E., Ravnak M., Bezovšek J., Tržan B., Žgajner J., Lavriha A., Zabukovšek V., Macuh M. in Bučar F.

Iz tovarne »Metka« pa: Artnak I., Božič R., Vengust J., Zavšek R., Cerar J., Pavec M., Kranjc J., Jazbinšek M. Završnik M., Slemenšek Z., Kukovičič C., Artnak M., Fridau S., Henčič J., Rajh M., Červinka R., Felser I., Čuden Š., Gaber J., Ovter J., Jug A., Kranjc V., Selič R., Rupreht M., Lipovšek A., Marhat C., Lešnik J., Klenovšek Z., Lončarič M., Petek Š., Kolenc M., Klinkan J., Pirih V., Mihelak E., Lešer F., Mihajlovič L. in Zagorc M.

Zlasti je pri tem treba pohvaliti tov. Henčič Jožeta, Rupret Marijo in Lešer Franca iz tovarne Metka, ki so od 1. julija do 2. avgusta po dvakrat darovali kri. Iz Tovarne tehtnic pa je v tem mesecu daroval kri tov. Medved Edo.

Poleg navedenih kolektivov, pa so v juliju darovali kri tudi naslednji: Kranjc I., Pogelšek F., Skrbinek H., Kržič A., Vrabl I., Zgomba F., Jeram Š., Bezenšek M., Mrakovič M., Humar I., Lipovšek M., Žibret M., Razboršek H., Arzenšek J., Kukovič A., Blagotinšek A., Hočevar K., Romih V., Dornik A., Kaluža H., Cerar T., Brglez M., Flis L., Ostruh K., Skok M., Brglez I., Sredenšek T., Koštomaj N., Vengust K., Flis A., Glančnik V., Savsky F., Žnidarič J., Pirš J., Pokelšek M., Rakovec F., Florijanc E., Petelinšek M., Svet E., Kranjc E., Regoršek A., Jazbec A. in Tovornik M.

Med temi pa je nekaj požrtvovalnih krvodajalcev, ki so že večkrat darovali svojo kri; Kranjc E., ki je dala kri že 9-krat, Dornik A. 6-krat, Petelin M. 6-krat, Kovačič J. in Romih V. po 5-krat, Rogelšek F., Kržič A., Kukovič A., Blagotinšek A., Kaluža H., Cerar T., Florjanc E., Mesarič A., Kranjc A., Škorjanc A. in Jazbec A. po 4-krat, Tovornik M., Regošek A., Žnidarič J., Savsky F., Flis A., Vengust K., Brglez I., Flis L., Žibret M., Mrakovič M., Vrabl I., Skrbinek H. in Kranjc I. po 3-krat, vsi ostali pa po 2-krat in po 1-krat, za kar se jim MO RK v imenu bolnikov, ki so njihovo kri prejeli najprisrčneje zahvaljuje. Poleg tega jim MO RK izreka priznanje, da so s svojo požrtvovalnostjo in ljubeznijo do sočloveka pravilno razumeli vse večje potrebe transfuzijske postaje naše bolnice, ki bo vsakemu pacientu ob priliki transfuzije sporočila, kdo je kri daroval. In prav takšni ljudje, ki so bili na ta način iztrgani smrti, bodo še posebej cenili to človekoljubno akcijo.

Godler M.

PREVOD »KRONIKE CELJA« BO IZŠEL

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora v Celju so sprejeli sklep, da se odobri tiskanje prevoda Celjske kronike, ki jo je napisal neznani avtor v nemščini. V ta namen je občinski odbor odobril pomoč v znesku 1,200.000 din. Ta važen zgodovinski dokument je bil napisan pred 500 leti in sodi med edinstvene v Jugoslaviji.

Kroniko bo prevedel in znanstveno obdelal univ. prof. dr. Milko Kos. Bogato opremljena knjiga bo izšla prihodnje leto. Tiskana bo v dvobarvnem tisku in bo obsegala okoli 500 strani.

KAM V NEDELJO?

Na Ojstrico (2349 m)

Z mestnim avtobusom se odpeljemo že v soboto od 15. uri iz Celja do »Rogovilca«. Tu izstopimo in po dobro markirani poti krenemo skozi idilični Robanov kot na Korošico, kamor bomo prispeli zmerne hoje v 4 urah. Oskrbnik Krejačič nas bo prijazno sprejel. Zgodaj zjutraj se bomo podali na vrh Ojstrice in če nam bo sreča mila, bomo doživeli čudovit razgled v zgodnjem nedeljskem jutru po vsej naši domovini in daleč preko njenih meja. Po Kopinškovi poti, ali pa preko Škarij, se bomo nato podali proti Klemenškovi planini. Med potjo navzdol bomo pod vrhom Ojstrice zagledali v soncu bleščeči novi bivak našega PD Celje, ki stoji sredi majhnega gozdička med skalami.

Ta bivak bomo odprli v nedeljo in mu dali ime »Bivak pod Ojstrico«. Otvoritev bivaka bo okrog 10. ure dopoldne, tako da bo omogočeno planincem iz vseh strani, tudi iz Ljubljane, da prisostvujejo tej naši planinski prireditvi.

Po otvoritvi se bomo vrnili v dolino čez Klemenškovo planino v Logarsko dolino. Tu v našem Planinskem domu, ki ga dobro oskrbuje v splošno zadovoljstvo vseh gostov tov. Javornik, se bomo odpočili in z večernim avtobusom odpotovali v Celje.

Komu je mogoče, naj izkoristi še zadnje lepe dni letošnjega poletja in naj pride to nedeljo v Savinjske planine!

Kdor bi ne hotel ali ne mogel napraviti ture v soboto zvečer skozi Robanov kot na Ojstrico, bo v nedeljo zjutraj odšel iz Planinskega doma v Logarski dolini, kamor bo prispel v soboto zvečer z avtobusom k otvoritvi Planjave-Kamniškega sedla na Okrešelj in od tod nazaj v Logarsko dolino k večernemu avtobusu.

Dr. M.

...»BABY«...

Trgovsko podjetje »Volna« v Celju si je v svojem oddelku za otroško perilo izmislilo kaj nepotrebno reklamo. Kakor na igralnih kartah se šopiri nad vrati te trgovine reklamni napis »baby«, katerega naš povprečen delovni človek sploh ne razbere, pa tudi ni nujno, da ga razume.

Mar ni naš slovenski besedni zaklad toliko bogat, da bi zmogel mesto te tuje, neokusne reklamne navlake »baby« dokaj lepše in domače povedati: »Za naše otroke, malčke, za naše dete!« Vsekakor bi priporočali malo več nacionalnega ponosa in manj klečeplaznega prilizovanja do tujcev ter zavesti, da smo v Jugoslaviji, o čemur naj razmišlja tudi vodstvo omenjenega podjetja...

F. K.

LEP PRIMER SODELOVANJA VOLIVCEV Z LJUDSKIM ODBOROM

Na zadnji seji celjske občine je ljudski odbornik tov. Olga Trebičnik v imenu volivcev Gaberja predlagala ureditev nekaterih vprašanj po želji volivcev na področju Gaberja.

Če bi bili povsod volivci preko svojih odbornikov tako povezani s predstavniki ljudske oblasti, bi bilo mnogokrat manj nezadovoljstva na terenih in marsikatera stvar bi se dala urediti v zadovoljstvo volivcev, seveda v okviru danih možnosti.

ALI JE POTREBNO, DA BI V TREMERJU ODPRLI GOSTILNO?

Vas Tremerje leži v smeri Celje—Laško in ima tudi avtobusno postajo. Skozi to vas je precejšen promet z motornimi vozili, prav tako pa je tukaj tudi precej pešcev in turistov. Pred časom je bila tukaj gostilna. Mnogi pešci, turisti in ostali se sprašujejo, zakaj ni več gostilne v tej vasi, da bi jim lahko nudila okrepčila.

Volivci tega terena so na enem izmed svojih sestankov predlagali, da bi naj ustanovili gostilno, ki bi bila v sklopu z gostilno »Belaj« na Polulah. Do tega pa ni prišlo, ker se nekateri s tem niso strinjali, češ da bi ta gostilna ne bila rentabilna.

Pričakujemo, da bodo o tem merodajni forumi razpravljali in prišli do zaključka, da je le potrebno na tem terenu odpreti gostilno, ki bo služila delovnemu človeku, da se bo lahko po potrebi okrepčal.

Volivci vasi Tremerje

POHVALE VREDEN PRIMER

Pred dnevi je nekdo izmed kopalcev pozabil na obrežju Savinje pri Liscah dvoje kopalnih hlačk ter brisačo. Ko se je naslednji dan popoldne vrnil, se je začudil, da so vse pozabljene stvari ležale na istem mestu, kakor jih je pustil, kljub številnim kopalcem, ki so se kopali v bližini. Ta primer je zares hvale vreden in lep primer poštenja.

Iz sodne dvorane

Brez dovoljenja sta hotela v Avstrijo

Pri Okrajnem sodišču v Celju sta se zagovarjala zaradi poizkusa pobega čez državno mejo 24-letni Salobir Marijan iz Šentjakoba pri Šentjurju in 20-letni Arčan Alojz iz Ljubečne. Salobir si je od Koželja Staneta izposodil še motorno kolo z namenom, da bi si ga prilastil. Arčan pa je obtožen, da je z neprevidno vožnjo v vinjenem stanju s poltovornim avtomobilom ogrožal varnost javnega prometa, ko je maja letos vozil iz Dobrne proti Celju. Zaradi prehitre vožnje je avtomobil zavozil na travnik. Pri tem je na vozilu nastala škoda za okrog 30.000 dinarjev.

Salobir in Arčan sta se 13. julija 1955 zjutraj pripeljala z »izposojenim« motornim kolesom do vasi Cankova pri Murski Soboti. Tam sta pustila motorno kolo in peš nadaljevala pot proti avstrijski meji, ki sta jo hotela prekoračiti brez dovoljenja. Namera pa se jima ni posrečila, ker sta bila od graničarjev izsledena in aretirana.

Salobir Marijan je bil obsojen zaradi poizkušanega prekoračenja državne meje in zaradi goljufije na 10 mesecev zapora, Arčan Alojz pa zaradi poizkušanega prekoračenja državne meje in zaradi ogrožanja varnosti javnega prometa na 6 mesecev in 10 dni zapora.

UBOJ V MIŠJEM DOLU PRI JURKLOŠTRU

Dne 26. maja 1955 je večja družba popivala v gostilni Kmetijske zadruge v Jurkloštru. Zvečer so se pričeli med seboj prepirati. Iz prepira je že v gostilni nastal pretep, ki se je nadaljeval še na cesti proti Mišjemu dolu. 48-letni Franc Guček je z okleščeno vejo udaril po glavi že priletnega Jožeta Povaleja iz Dežnega, 21-letni Gučkov sin Drago Guček je očetu pri pretepu pomagal in tiščal Povaleja ob tla, ko ga je oče udaril z vejo. Oba sta bila vinjena. Jože Povalej je dobil tako hudo poškodbo na glavi, da je kmalu podlegel. Oba Gučka sta se pri Okrožnem sodišču v Celju zagovarjala za storjeno dejanje in bila obsojena: Franc Guček zaradi uboja na 7 let zapora, Drago Guček pa zaradi pomoči pri uboju na 2 leti zapora.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

Ta teden je celjski trg zelo dobro založen z najrazličnejšo zelenjavo in drugimi podobnimi živili. Cene na trgu so naslednje (cene v oklepaju veljajo za privatni sektor).

Krompir 16—16 (16—18), koleraba 10 (20—30), ohrovt 20—30 (16—20), solata (50—60), cvetača 30—40 (40—100), pesa 30 (25—30), buče 16 (15—20), čebula 20—40 (30—40), česen 100 (80—100), fižol v zrnih (40—70), fižol v stročju 30 (30—50), mleko (30—32), skuta (120). smetana (160), surovo maslo (500—520). vino (130), žganje (350), jajca (14—15), perutnina (280—500), slive 36 (25—50), grozdje 70, hruške 40 (25—40), jabolka 18—22 (20—35), breskve (20—80), paradižnik 30—38 (30—40), paprika 54 do 60 (50—70), zelje v glavah 10 (10—20), zelje naribano (50), peteršilj (50), korenček 40 (30—60), kumare 26 (25—70), med (400), špinača (80—100), limone 200, lubenice 28, gobe (240), brusnice (240), borovnice (50), ječmen (40—50), pšenica (50—65), ribe (160), malancan (100), moka, bela (90).

Gibanje prebivalstva v Celju

V času od 13. do 20. 8. 1955 je bilo rojenih 25 deklic in 29 dečkov.

Poročili so se:

Roman Budna, strojni tehnik iz Debra, Laško in Marija Krotec, računovodkinja iz Laškega; Boris Cvikl, gradbeni tehnik in Erika Hladnik, trg. pomočnica, oba iz Celja; Janez Kokot, ključavničar in Matilda Zupanc, delavka, oba iz Celja; Anton Kosem, šofer in Justina Ravnikar, tkalka, oba iz Celja; Matija Lacković, nočni čuvaj in vd. Kalofatič, roj. Borsy Marija, gospodinja, oba iz Celja; ing. Bogomir Armič in Akvilina Kalšnik, študentka glasbe, oba iz Celja.

Umrli so:

Ana Posedel, roj. Zajc, posestnica in gostilničarka iz Trnovelj, Skofja vas; Ludvik Pribil, novorojenček z Bezine, obč. Slov. Konjice, star 10 dni; Alojz Trnovšek, otrok iz Klanca, Dobrna, star 3 dni; Marija Koštomaj, roj. Dečman, upokojenka iz Stor, stara 59 let; Franc Stropnik, upokojenec iz Celja, star 85 let; Milan Ukropina, trg. pomočnik iz Osijeka, star 69 let; Katarina Roš, roj. Puhar, upokojenka iz Celja, stara 88 let; Anton Rataj, prevžitkar iz Svetine, Store, star 74 let; Mihael Pajek, mlinar iz Prevorja, Lesično, star 67 let; Müller-Petrič Viktor, Robert, Ivan, strojni inženir iz Zidanega mosta, Radeče, star 45 let; Marjan Brilej, otrok iz Pangraca, Griže, star 4 leta; Matevž Točaj, upokojenec iz Celja, star 61 let; Jožef Srebotnik, upokojenec iz Škal, Velenje, star 67 let; Franc Kovač, kmet iz Celja, star 88 let; Jakob Trobiš, upokojenec iz Celja, star 75 let; Marjeta Škraber, otrok iz Celja, stara 1 mesec; Dragica Jecl, otrok iz Breze, Celje, stara 1 mesec; Jožef Bogovič, upokojenec iz Celja, star 91 let; Frančiška Kališnik, roj. Part, gospodinja iz Trbovelj, stara 60 let; Frančiška Sonc, roj. Lipec, upokojenka iz Jelovega, Radeče, stara 65 let; Jakob Kolar, upokojenec iz Doborca, star 73 let; Metka Hodko, otrok iz Celja, stara 1 dan; Ida Strmčnik, dijakinja iz Mežice, stara 12 let.

...IN ZALEDJA

Celjska kmetijsko-gospodarska šola na ekskurziji po Savinjski dolini

Celjska kmetijsko - gospodarska šola je uveljavila svoj obstoj s tem, da je 25 fantov in deklet z odličnim in prav dobrim uspehom dovršilo prvi letnik. To je treba poudariti zato, ker so bili nekateri ljudje mnenja, da za tako šolo v območju **mestne** občine med kmeti ne bo pravega zanimanja. Pa prav narobe: vsi učenci žele dokončati še drugi letnik in v njem pridobiti širšo strokovno in splošno izobrazbo. Letošnje neugodno vreme ni dopuščalo, da bi izvedli obvezne praktične vaje v času najvažnejših kmetijskih opravil na posestvih. Namesto tega pa so preteklo soboto in nedeljo pod vodstvom tov. inž. Ognerja priredili zelo poučno ekskurzijo po državnih in drugih posestvih v Savinjski dolini.

Obiranje hmelja jih je med potjo privabilo na Hmeljarski inštitut v Žalcu, kjer so si poleg tega priznanega zavoda ogledali tudi poskusne hmeljske nasade in se seznanili z izvoznimi napravami za hmeljsko kupčijo. Po dveurnem obisku v Žalcu so odšli na Kmetijsko gospodarstvo v Šempetru, kjer jih je zanimala predvsem živinoreja in obratovanje tega 270 ha obsežnega posestva. Prav tako prisrčno in ustrežljivo so jih sprejeli na Kmetijskem gospodarstvu Žovneku, kjer se niso mogli načuditi velikanskim sadnim plantažam in sadja polnim sadonosnikom. Razume se, da je učence tudi tu zanimala živinoreja in hmeljski nasadi, tri glavne panoge tega posestva. Da bi videli razliko med bogato in plodno zemljo Spodnje Savinjske doline in očarljivim planinskim svetom, so jo mahnili še v Logarsko dolino, kjer jih je privabil še Okrešelj, nekatere pa celo Kamniško sedlo. Spotoma niso mogli prezreti niti po vsej Sloveniji znanega naprednega kmeta Jeraja, le žal, da je primanjkovalo časa za natančnejši ogled njegovega naprednega kmetovanja.

Na povratku jih je zanimala še velika šoštanjska elektrarna, velenjski rudnik in ob njem ležeče Velenjsko jezero. — Kmetijstvo in industrija sta zapustila v njih močne in nepozabne vtise. Z nepopisno željo po napredku so se vrnili na svoje domove, kjer bodo še z večjo vnemo izkoriščali v šoli prejete nauke in nasvete.

-nik.

SUŠENJE HMELJA V NOVI SUŠILNICI KZ NA POLZELI

Kakor je veselo zadonela vest, da se gradi hmeljska sušilnica, tako smo tudi danes hmeljarji razočarani. Zakaj?

V sušilnici, ki je velike kapacitete, bi se lahko posušilo precej hmelja pridelovalcem. Žalostno pa je, da je treba vanjo hmelj nositi na ramenih zelo visoko na prve lese, kar je pa zaradi malega prehoda po stopnišču skoraj nemogoče. Zaradi tega v dneh, ko je največ sušenja, pridelovalci ne dovažajo hmelja na sušenje, ker je nošnja gori in doli prenaporna.

Zakaj tako? V sušilnici so nadomestili staro ročno dvigalo z električnim, katerega montažo je prevzel Elektro Celje, rajon Polzela. Seveda dvigala niso mogli po dolgem delu in montaži še do danes spraviti v normalni pogon. Smatramo, da je verjetno vzrok temu strokovno ne dovolj usposobljen kader, katerega zaposluje rajon Polzela.

Zaradi tega pa upamo, da zaposluje Elektro Celje v svojem sestavu specialista, ki bi lahko priskočil na pomoč, da bi sušilnica služila svojemu namenu.

Prizadeti hmeljarji

OBISKALI SO PREKMURJE

Občinski ljudski odbor iz Loč je pripravil za svoje odbornike in uslužbence enodnevno poučno ekskurzijo v Prekmurje. Namen ekskurzije je bil, da si udeleženci ogledajo nekatera velika državna posestva, njihovo gospodarstvo, moderno obdelovanje polja, rejo živine itd.

Najprej so si ogledali državno posetvo v Beltincih, kjer jih je posebno zanimala svinjereja ter zreja plemenske živine, ki je tu simentalske pasme. Izmed ostalih kultur pa so si ogledali tudi nasade tobaka. Nedaleč od tod je dveletna kmetijska in enoletna gospodinjska šola v Rakičanih. Šola je bila ustanovljena malo pred prvo svetovno vojno in je zelo lepo ter moderno urejena. Na povratku so si ogledali še velike in lepo urejene vinograde v Jeruzalemu.

Ekskurzija je svoj namen dosegla. Vsi udeleženci pa si takih poučnih izletov še želijo.

F. P.

IZ LOČ

V prostorih občine v Slovenskih Konjicah je pričela redno delovati Gozdna revirna uprava, ki pa bo poslovala tudi za prebivalstvo tukajšnje občine.

Ker so se zadnji čas pojavile večje okužbe koloradskega hrošča, predvsem na tistih krompirjevih nasadih, ki jih lastniki niso škropili po danih navodilih, so bili kmetovalci ponovno opozorjeni, naj pregledujejo svoje krompirjeve nasade. Vsi, ki tega ne bodo storili in bodo na njihovih parcelah najdene okužbe, bodo predani sodniku za prekrške po zakonu o zatiranju škodljivcev.

F. P.

LEP ZGLED IZ DOBJA PRI PLANINI

Mlade gospodinje na vasi še ne znajo vsega tako, kot bi bilo treba, da bi resnično vodile družino, in posebno poglavje je tukaj kuha in tudi vkuhavanje. Zato je dala zelo lep vzgled tov. Ivanka Vrečko iz Sen pri Dobju, ki je zbrala mlade gospodinje in jih prijateljsko poučila o vlaganju kumaric, paprike in ostale zelenjave. Mlade gospodinje smo ji izredno hvaležne in se ji za to najlepše zahvaljujemo.

C. T.

IZ ROGAŠKE SLATINE

Pred dnevi so se sestali odborniki rogaške komune na redni seji. Razpravljali so o statutu komune, ki so ga soglasno sprejeli in odposlali okrajni skupnosti komun v Celje. Imenovali so tudi mandatno - imunitetno komisijo, komisijo za volitve in imenovanja, komisijo za gospodarstvo, komisijo za predpise in organizacijska vprašanja, komisijo za prošnje in pritožbe ter komisijo za proračun. Razen tega so določili tudi število članov krajevnih odborov.

I. J.

IZ POLJA OB SOTLI

V Polju ob Sotli smo preteklo nedeljo doživeli lep praznik. Tega dne je zasvetila elektrika tudi v vaseh Sedlarjevo, Prelasko, Polje in Borovec. Mnogo zahvale smo dolžni predvsem tov. Hostnik Ivanu in Jurajatu, ki sta napela vse sile, da je delo kljub začetnim težavam napredovalo. Razumljivo je, da tudi drugi niso držali rok križem, razen nekaj kmetov, ki nočejo elektrike in mislijo, da jim bo razsvetljavo napeljala država zastonj. Za otvoritev je tov. Hostnik Anica pripravila pester kulturni spored, za kar se ji prav tako lepo zahvaljujemo.

A. D.

IZ ŽIČ...

Petim najbolj marljivim članom KUD »France Prešeren« iz Žič je bila na zadnji društveni seji podeljena diploma, kot majhno priznanje za trud in delovanje na kulturnoumetniškem polju.

Društvo, kateremu že vrsto let predseduje Stane Časl, bo letos praznovalo 60-letnico svojega obstoja in za proslavo tega jubileja se že sedaj vsi vestno pripravljajo.

F. P.

NEPODPISANEMU DOPISNIKU IZ FRANKOLOVEGA

Pred kratkim smo sprejeli dopis nekega bolnika z Frankolovega, ki se je zdravil v celjski bolnišnici, da se bolniki pritožujejo nad visokimi cenami bolniških brivcev in nekulturno postrežbo in vedenjem nekaterih bolniških sester. Ker članek ni bil podpisan in anonimnih člankov ne objavljamo, smo dopis zadržali. Opozarjamo v bodoče vse dopisnike, da se pod članke podpisujejo.

Gibanje prebivalstva v celjski okolici

V času od 13. do 20. 8. 1955 je bilo rojenih 12 dečkov in 8 deklic.

Poročili so se:

Leopold Škorjanec, rudar iz Družmirja, obč. Šoštanj in Neža Pelko, vrtnarska delavka iz Cest, obč. Rog. Slatina; Anton Beg, delavec iz Stojnega sela in Marija Ozvaldič, delavka iz Rogatca; Franz Bratschko, soboslikar in Ana Praprotnik, gospodinja, oba iz Latkove vasi, obč. Prebold; Emil Pogačnik, moleter iz Prebolda in Draga Bobič iz Podvrha, obč. Braslovče; Franc Zupanc, mizarski pomočnik in Magdalena Pogačnik, trg. pomočnica oba iz Prebolda; Franc Brumec, zidarski delavec iz Dola pri Šmarju in Stanislava Rančigaj, poljedelka iz Pustik, obč. Pristava; Anton Volf, delavec iz Železnega in Verdel Ivana, poljedelka iz St. Jungerta, obč. Šmartno v Rož. dol.; Jožef Cernilogar, mlinar in Irena-Marija Goršek, gospodinjska pomočnica, oba iz Vrbja, obč. Žalec; Alojzij Puntar, mizar in Silvestra Vipotnik, nameščenka, oba iz Gotovelj, občina Žalec; Franc Zupanc poljedelec iz Vodul, obč. Dramlje in Jožefa Vrečko iz Luterja, občina Ponikva pri Grobelnem; Alojz Jezernik, kolarski pomočnik iz Jezerskega pri Šmartnem in Ivanka Cigelšek, poljedelka iz Otemne; Jožef Topolak, zidarski pomočnik iz Brezove, obč. Šmartno v Rož. dol. in Marija Naglič, poljedelka iz Vizor, obč. Strmec.

Umrli so:

Marija Hrovat, gospodinja iz Latkove vasi, obč. Prebold, stara 76 let; Janez Golobič, upokojenec iz Latkove vasi, obč. Prebold, star 58 let; Amalija Ribič, posestnica iz Latkove vasi, stara 62 let; Ana Skočaj, roj. Rednak, upokojenka iz Podkraja, obč. Žalec, stara 77 let; Goršek Jožef, kmet iz Gotovelj, obč. Žalec, star 74 let; Verdev Marija, roj. Cokan, gospodinja iz Gotovelj, obč. Žalec, stara 54 let; Alojz Volavšek, upokojenec iz Gotovelj, obč. Žalec, star 73 let; Marija Strokovnik, prevžitkarica iz Polž, obč. Strmec, stara 67 let; Marija Mlakar, prevžitkarica iz Lemberga, obč. Strmec, stara 69 let; Rudolf Korenak, kmetovalec iz Socke, obč. Strmec, star 59 let.

Kronika nesreč

Pri padcu z lestve je dobil težje poškodbe na glavi Napret Jože iz Zgornjih Zreč.

Pri padcu si je zlomila nogo Premik Marija iz Žalca.

Pri padcu si je poškodoval nogo Lamper Avgust iz Celja.

S kolesom je padla Plemenitaš Frančiška iz Rogaške Slatine. Utrpela je pretres možganov in dobila poškodbe na rokah.

Mežnar Dušan iz Žalca si je pri padcu poškodoval nogo.

Z nožem si je prerezala žile na roki Vrečko Marija iz Primoža pri Šentjurju.

Gozdnemu delavcu Mlinšku Jožetu iz Pake pri Vitanju je padel na nogo hlod in mu jo poškodoval.

Herman Justina iz Latkove vasi pri Preboldu je prišla pod voz, ki ji je poškodoval prste na nogi.

V Golobovi mizarski delavnici v Gaberju je stroj poškodoval prste delavcu Korentu Jožetu.

V pretepu jo je izkupil K. M. iz Maledol pri Vojniku. Dobil je poškodbe po telesu.

Ivan Seničar:

Če študent na rajžo gre . . .

DO MORJA

Vožnja z avtobusom iz Peči v Kotor je ena izmed najslikovitejših voženj v Jugoslaviji. Pokrajina je divje romantična, visoke sive stene sotesk se dvigajo tako strmo, da ima človek občutek, kot da se nahaja na dnu neke ogromne zgradbe sivega in mrzlega kamenja. Cesta je ozka in pelje skozi temne kamnite predore v neskončnih serpentinah proti jugu. Zelena voda pada po skalah in se belo peni. To je bivališče za pesnike in za tiste ljudi, ki znajo občudovati lepoto narave. Cesta se hitro vzpenja in kmalu smo bili bliže oblakom, kot pa hišam v dolini, kjer smo začeli vožnjo. V skalnih razpokah prav blizu nas je bilo še polno snega. Spotoma smo pobrali nekega nogometaša, ki se je potem vso pot širokoustil, da je že videl ves svet in da dobi za vsak gol 15.000 din. (Pri tem sem se spomnil, koliko ljudi je pri nas, ki trdo delajo in zaslužijo mesečno mnogo manj kot za eden takšen gol.) Za kosilo smo se ustavili v Andrijevici. Posebnost tamkajšnjega gostinskega podjetja je, da v njihovih straniščih naravnost diši, kar ne bi mogel trditi za nobeno slovensko stranišče. Vzrok je preprost: v vsaki školjki za moške imajo narezanih nekaj že rabljenih limon, ki povzročajo, da človek prvi hip niti ne ve, kam je prišel. To bi lahko uvedle tudi nekatere naše gostilne.

V Titogradu so nas presenetile predvsem izredno lepe stavbe, ki so nove in tvorijo precejšen del mesta. Kakor povsod, smo se tudi tukaj takoj spoznali z domačini, ki so nam povedali, da je pred nekaj dnevi na glavnem mostu ubila neka deklica svojega fanta zaradi prevarane ljubezni (!).

V Cetinju smo prespali in si ogledali vrsto znamenitosti. Edinstvena sta brez dvoma veliki relief in Državni muzej. Relief Črne gore pokriva tla velike dvorane in nad njim je speljan majhen mostič, po katerem hodijo ljudje, da lahko vidijo posamezne predele. Kraljev dvorec, zdaj Državni muzej, hrani zapuščino štirih kraljevih generacij. Takšnega bogastva še ni od nas kdaj prej nihče videl. Hodili smo iz sobe v sobo. Tla so povsod pokrita z nekaj prstov debelimi rdečimi preprogami, ki so vezene z zlatimi nitmi. Videli smo kraljevo delovno sobo, sprejemnico, salone itd. Okna zastirajo težke in bogate zavese. V nekaterih sobah je po šest velikih zrcal, neštetо dobrih slik, ki predstavljajo ljudi v naravni velikosti. Videli smo sobo, celotno opremljeno s pristnim kitajskim pohištvom. Vse od stolov, mize in omare do nekakšnega kavča je umetniško rezljano. V kotu stoje dve kot človek veliki vazi iz najboljšega kitajskega porcelana. Ornamenti na vazah predstavljajo veliko umetniško vrednost. Z zanimanjem smo obiskali tudi Njegošev muzej, kjer smo videli vse njegove knjige, vse izdaje in tudi prevode na tuje jezike. Njegoša Črnogorci zelo ljubijo in spoštujejo. Povzpeli smo se na Lovčen, kjer ima veliki pesnik 1660 m visoko svojo grobnico in obiskali njegovo rojstno hišo. Nato smo nadaljevali pot.

Ko smo prispeli v Kotor, smo se najprej srečali z domačimi košarkarji, ki so se pripravljali na neko prvenstvo. Postavili smo moštvo in po razburljivi tekmi so naši zmagali. Nekdo, ki je govoril malo slovensko, se je opravičeval: »Jutri odpotujemo. Škoda, če bi igrali še enkrat, bi vi gotovo izgubili.« Mi pa smo mislili: optimisti so srečni ljudje. Nato je sledil ogled mesta in kopanje. Pri kopanju pa smo bili tukaj previdni. Slišali smo, da so v bližini videli morske pse in da je pred kratkim izginil v njihovih žrelih nek 26-letni študent.

Naslednji dan smo se vkrcali na ladjo »Maribor« in po 4 urah pripluli v dubrovniško luko. Pristanišča so povsod najbolj živahna. Potniki silijo na kopno in se hrupno pozdravljajo, domačini pa na ves glas ponujajo sobe po 250 din. Bili smo v Dubrovniku, o katerem smo že toliko slišali in o katerem je dejal Bernard Shaw: »Če hočeš imeti raj na zemlji, pojdi v Dubrovnik!«

MORJE JE SLANO, CENE PA ŠE BOLJ

To mesto se ne imenuje zaman biser Jadrana. Dubrovnik je z eno besedo — za vsakega človeka izredno doživetje. Tropsko rastlinstvo, stare zgodovinske zgradbe, množica najbolj različnih ljudi in velika vročina, vse to zelo vpliva na človeka. Vendar pa sta v bistvu dva Dubrovnika: eno je staro zgodovinsko mesto, polno spomenikov in znamenitosti, drugo pa vaba za domače in tuje turiste, kjer je prvo vprašanje denar, posledica pa zabava. Ker smo bili od znamenitosti že utrujeni, smo si ogledali samo nekaj malenkosti. V mestu je zelo lep akvarij, mnogo starih cerkva, zanimiv je Knežji dvorec. Videli smo pomorski muzej, razstavo dubrovniške stare knjige in razstavo dveh modernih slikarjev. Naj omenim samo eno sliko, ki jo je napravil slikar Antun Masle. Slika predstavlja drevo, na njem polno raznobarvnih mačk, na desni veji so moške hlače, na levi pa ženske in pod sliko piše: Februarski motiv. — V parku smo opazovali, ko so pripravljali predstavo »Sen kresne noči«. Tisti, ki so dramo gledali, so bili mnenja, da je bila najboljša scena in razsvetljava. Vse to predstavlja v nekem smislu stari Dubrovnik.

Novi Dubrovnik pa se kaže predvsem v poplavi turistov. Po ulicah se vodi lepa in velika promenada. Tujcev kar mrgoli. Tukaj je mnogo več Angležev, Francozov ali Nemcev kot na primer Slovencev. Cene so seveda primerne. Šele zdaj sem dobro razumel prijatelja, ki mi je pisal pred mesecem iz Dubrovnika dopisnico, na njej pa samo te besede: »Morje je slano, cene pa še bolj!« Naj navedem nekaj konkretnega: navadna limonada z ledom 50 din, sladoled je v hotelu Imperial po 60 din, vino v istem hotelu od 250 do 1000 din, smokve 120 din, medtem ko smo jih kupili v štiri ure oddaljenem Kotoru po 40 din za kg. Po ulicah se sprehajajo ljudje v najrazličnejših oblekah. Velike razlike so predvsem v hlačah in kavbojke, s katerimi strašijo nekateri »moderni fantje in dekleta« po celjskih ulicah, so prava nedolžnost.

(Se nadaljuje)

ALI VESTE . . .

1. . . . za embalažo, ki poje?

2. . . . za največjo kmetijsko razstavo na svetu?

3. . . . za individualno zaklonišče pred atomsko bombo?

1. V boju za obstoj in večjo veljavo med potrošniki je podjetje General Mills v ZDA uvedlo zavitke za svoje žitne izdelke, ki govore, pojo ali pa kako veselo zaigrajo. Na prednji strani zavitka je prilepljena majcena, zelo tanka gramofonska plošča iz acetatnega filma. Na določenem mestu zavitek pretrgamo in plošča je na red . . .

2. Največja kmetijska razstava na svetu je bila letos odprta v Moskvi. Trajala bo vse poletje in jesen zato, da bodo mogli razstaviti vse letošnje poljedelske proizvode. Razstavni prostor meri več kot 20 hektarjev.

3. V Ameriki lahko kupite zaklonišče pred atomsko bombo, urejeno za eno osebo. Zaklonišče, ki je opremljeno z vsem kar potrebujete za 3 do 5 dnevno bivanje, je treba zakopati 1 meter globoko v zemljo.

ČE JE SINČEK ZRAVEN . . .

»Z mamo pa nisva bila v kavarni in ni bilo nobenega strica zraven . . .«

POVEČANA PROIZVODNJA ANGLEŠKIH AVTOMOBILOV

V zadnjih treh mesecih se je angleška avtomobilska proizvodnja močno povečala. Od marca 1955 zapusti tovarne vsak mesec čez 300.000 avtomobilov in drugih motornih vozil, ki jih proizvajajo na tekočem traku. Slika prikazuje vkrcavanje avtomobilov v londonskem pristanišču na ladjo, ki je s svojim tovorom namenjena v Kanado.

ZANIMIVOSTI

KAKO SE LAHKO ODVADITE KADITI

Tistim kadilcem, ki bi se radi odvadili kaditi, priporoča ameriški zdravnik dr. William Kaufman posebne vaje v dihanju. Te vaje so pomagale že mnogim pacientom, ki so prej pokadili po 50 cigaret na dan, da so se brez večjih težav tega popolnoma odvadili. Vaje so zelo enostavne in sestoje v tem, da človek globoko vdihne in izdihne kakih 16-krat v minuti. Tako dihanje naj traja 3 ali 4 minute in se ponavlja od osem do desetkrat na dan, in sicer najmanj mesec dni ali tako dolgo, dokler se kadilec ne odvadi kajenja. Dr. Kaufman zagovarja svojo metodo takole: strastni kadilci, kadar ne kadijo, dihajo v čisto kratkih presledkih. To povzroča, da dobe občutek, kot da jim bo sapa pošla, prav tako pa občutijo na prsih nekakšen pritisk, ki jih dela nemirne, da spet posežejo po novi cigareti. Z omenjenimi dihalnimi vajami se pa ta občutek tako odpravi, da človek ne čuti več potrebe po cigareti. Seveda pa je treba tudi pri tem mnogo vztrajnosti in volje.

KAJ JE TO MILIJARDA!?

Navadili smo se, da večkrat govorimo o milijardah, ne da bi pri tem pomislili, kako ogromno številko pravzaprav predstavlja ta beseda.

Ljudje, ki so se rodili pred 36 leti, še niso preživeli eno milijardo sekund. In ni še minilo milijardo minut, odkar je leta 79. Vezuv uničil rimsko mesto Pompeje. Ako bi hoteli zbrati sto milijard dinarjev in bi priložili vsako sekundo eden dinarski kovanec, bi morali neprestano šteti okoli 3180 let. Ali si lahko to predstavljate?

— —

KOLIKO POŽRE SLON?

Kadar potujemo v kako večje mesto, si med drugim ogledamo tudi živalski vrt, seveda če se v tem mestu nahaja. Tam vidimo slone in pri tem niti ne pomislimo, koliko ti sloni požro. Eden slon požre dnevno okoli 60 kg sena, 18 kg zelenjave in starega kruha namočenega v vodi ter pop je tudi do 150 litrov vode. To vsekakor ni malo.

KONSERVIRANJE ŽENSKEGA MLEKA

Že od začetka tega stoletja poskušajo v raznih krajih sveta, da bi uspeli s konserviranjem materinega mleka. Metoda prekuhavanja, ki se je od leta 1944 uporabljala na Nizozemskem, pa ne zadovoljuje več. Mleko se na ta način sicer ne kvari, izgubi pa s tem nekaj svojih posebnosti, ki so zanj najbolj značilne. Najnovejša metoda, katero uporabljajo že na Nizozemskem, je mnogo boljša od prve. Mleko se mora segreti do 63 stopinj. Na tej temperaturi mora ostati pol ure, nakar se odstrani voda. Tako mleko v prahu se imenuje »hidrofilno mleko« in se lahko z vodo poljubno uporablja. Na Nizozemskem je že osnovano 28 centrov za zbiranje mleka. Mleko dajejo v posebne steklenice in ga držijo pri temperaturi minus 20 stopinj. Vse železnice brezplačno prevažajo tako mleko v Amsterdam, kjer ga konservirajo: Žensko mleko v prahu pa se prodaja samo na nakazila, ki jih napiše zdravnik.

Neka mlada deklica na Angleškem je nekaj dni, preden se je poročila, ukradla iz neke velike javne knjižnice štiri knjige »Kuharice«. Sodišče je pokazalo polno razumevanje proti mladi ženi in jo takoj oprostilo.

Priredil: Jurček Krašovec
Ilustriral: Tonček Skok

— 119 —

Herman Veronike ni mogel obdolžiti umora, za katerega naj bi bil odgovoren njegov sin Friderik in vendar je hotel žrtvovati njo, da bi pred svetom opral čast sinovo in svojega visokega rodu. Herman je zato najel znanega italijanskega advokata, ki je imel na vesti že veliko žena obsojenih na grmadi zaradi čarovništva.

Čim so tržani v Celju zvedeli za prihod tujca, ki naj Veroniko obsodi, je med njimi zavrelo. Obsojali so tasta, da je nedolžni Veroniki namenil tako grozni konec. Vedno več tržanov je bilo na strani jetnice. Poiskali so za Veroniko pravdača, ki sicer ni bil tako slovit, toda verovali so v moč njegove besede. Veronikina oprostitev naj bi bila dokaz moči celjskih meščanov.

— 120 —

Veroniki so sodili pred celjskim trškim sodiščem. Tujec je obtoževal revno plemkinjo, da je s čarovniško močjo premamila grofa Friderika in da je njena roka vodila njegovo, ko je umoril svojo zakonito ženo.

Toda pred sodiščem je Veronikin zagovornik nastopil tako prepričljivo in odločno, da tuj advokat ni mogel več uspešno opravičevati svoje obtožbe.

Sodniki, ki v krivdo mlade plemkinje itak niso bili prepričani, so omahovali med pravičnostjo in dolžnostjo do njihovega gospodarja Hermana. Toda ko so spoznali, da bi obsodba razjarila Celjane, ko so videli njihovo složnost in kljubovalnost, so zahtevali Friderikovo priznanje. Ker pa Friderik ni hotel pristati, je bila Veronika oproščena.

— 121 —

Herman je kljub temu držal Veroniko še naprej v jetništvu. Odločil je, da jo nasilno odstrani in odvrne sina od nje.

Neko oktobrsko noč, leta 1428, sta dva viteza, eden od njiju je bil Jošt Soteški, odšla na Ojstrico. Zgrabila sta nič hudega slutečo Veroniko in jo odvlekla do bližnjega potoka. Tu sta jo tako dolgo potapljala da je nesrečnica izdihnila. Nihče te moritve ni mogel dokazati. Objavili so, da je pri kopanju utonila.

Njenega sina Friderika je dal Herman v žički samostan, kjer je vse življenje ostal kot menih.

Šele sedaj je Herman izpustil Friderika. Bil je že bolan in je najprej odšel na zdravljenje, potem pa na Sigmundov dvor.

— 122 —

Herman Frideriku še vedno ni popolnoma odpustil. Ko se je leto dni pozneje vrnil iz Sedmograškega, ga je pregnal za dve leti v Radovljico.

Friderik je po svojem potovanju odšel na romanje v Rim, toda nazaj grede ga je zajel mejni grof Ferraski, ki je bil Celju sovražen. Osvobodil ga je njegov svak Henrik Goriški.

Friderik se ni več vračal v Celje. Obnovil je grad Belo peč na Gorenjskem in na novo postavil Fridrikštajn pri Kočevju. Bržčas ni mogel pozabiti Veronike, pa tudi zdrav in mlad ni bil več, zato se ni potegoval za dolžnosti poglavarja rodu, saj je že njegov sin Ulrik postal čvrst možak. Vodstvo rodu je še vedno opravljal stari grof Herman, ki ni hotel dati oblasti iz rok.

Ustanovni občni zbor komunalnega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov za mesto Celje

Pretekli ponedeljek je bil v pisarni Okrajnega odbora Zveze VVI v Celju dobro obiskan ustanovni občni zbor bodočega Komunskega odbora Zveze VVI za mesto Celje. Delegat in sekretar Okrajnega odbora ZVVI tov. Marko Prezelj je pozdravil vse navzoče odbornike, 30 po številu, nakar je po uvodnih besedah obrazložil pomen komun ali velikih občin v izpremenjeni organizacijski mreži in nakazal delo ter naloge bodočih komunskih odborov, ki bodo začeli poslovati s 1. septembrom letos. Priporočal je tesne stike z vsemi organi oblasti in množičnimi organizacijami, posebno z organizacijami Zveze borcev. Dal je osnovni poudarek kot najvažnejše, in sicer nenehno skrb za otroke padlih borcev. Dotaknil se je prirejanja proslav ob 10. obletnici osvoboditve po invalidski liniji, ki se morajo izvršiti kar najbolj dostojno in kolikor mogoče v polnem obsegu vse do konca decembra tega leta.

Predsednik iniciativnega odbora tov. Ribič je ugotovil, da imajo vsi rajoni mesta Celja s priključenimi krajevnimi odbori Štore, Škofja vas in Šmartno v Rožni dolini skupaj 410 invalidskih upravičencev, to je skupna družina osebnih vojnih invalidov, vojnih vdov, staršev in otrok padlih borcev.

Po podanih poročilih in plodni diskusiji so se vršile volitve, na katerih je bilo v upravni odbor izvoljenih 7 in v nadzorni odbor 3 člani invalidske organizacije. Za predsednika bodočega Komunskega odbora ZVVI mesta Celje je bil soglasno izvoljen tov. Adolf Ribič, dočim za tajnika tov. Kincl Franjo.

Ob zaključku zbora je ves odbor prevzel obvezo, da se bo z vso resnostjo in vnemo lotil izpolnjevanja nalog in dela v bodočem Komunskem odboru. F. K.

ZANIMIV AVTOMAT

Na nekaterih modernih cestah v Ameriki so postavili posebne avtomate, ki »pobirajo« potnino in druge cestne pristojbine. Zanimivo je predvsem to, da ne more noben vozač brez »posledic« mimo takega robota. Če vozač ne plača ali če plača manj, kot je treba, posebni fotografski aparat, ki je vdelan v napravo, posname zadnji del vozila, ki nosi tablico s številko, pod katero je vozilo registrirano.

OBJAVE IN OGLASI

ZAČETEK POUKA NA I. GIMNAZIJI

Na I. gimnaziji se bodo začeli popravni izpiti 1. septembra ob 8. uri zjutraj. Istočasno s popravnimi se bodo opravljali tudi privatni, razredni, dopolnilni izpiti ter popravni izpiti sprejemnega izpita za višjo gimnazijo. — Pismeni izpit mature se bo pričel dne 3. septembra ob 8. uri zjutraj. — Vpisovanje zamudnikov bo 5. in 6. septembra od 8. do 12. ure v pisarni. — Prošnje za dopoldanski pouk sprejema pisarna do 2. septembra opoldne. — Začetek pouka bo dne 10. septembra ob 8. uri zjutraj. — Klasična vzporednica v I. razredu bo odprta, če bo dovolj prijavljencev (45). Prijave sprejema pisarna do 4. septembra opoldne.

ZAČETEK POUKA NA UČITELJIŠČU DO 6. SEPTEMBRA

Ravnateljstvo učiteljišča v Celju sporoča, da bodo pismeni popravni izpiti za vse razrede in sprejemni izpiti ter ustni popravni izpit za ponavljalni razred dne 1. septembra. Ustni izpiti in začetek diplomskih izpitov pa 2. septembra. — Začetek pouka bo 6. septembra ob 8. uri.

ŠOFERJI IN AVTOMEHANIKI POZOR!

Upravni odbor Združenja šoferjev in avtomehanikov v Celju sklicuje množični sestanek vseh šoferjev in avtomehanikov iz Celja in okolice, in to v nedeljo, dne 28. 8. 1955 v dvorani OSS Celje, Šlandrov trg 5 s pričetkom ob 8. uri zjutraj.

Pozivamo vse člane in nečlane, vštevši klub Zalec in Rogaška Slatina, da se sestanka čim številneje udeleže.

Pogovorili se bomo o važnih zadevah našega društva in o javnem cestnem prometu.

Pokažimo svojo zavest s tem, da se udeležimo sestanka polnoštevilno in točno.

Odbor

RAZPIS

Uprava cest in kanalizacij Celje razpisuje mesto finančnega računovodje. Pogoj za sprejem je dovršena ekonomska srednja šola, najmanj triletna praksa, po možnosti v gradbeni stroki. Prošnje z vsemi dokazilnimi listinami je vložiti pri Upravi cest in kanalizacij Celje, Ulica 29. novembra 2, najpozneje do 10. septembra 1955.

OBJAVA

Vpisovanje otrok v vrtec »Otona Župančiča« v Aškerčevi ulici bo v četrtek, 1. septembra od 8 do 11 v pisarni II. osnovne šole. Za vpis pridejo v poštev samo otroci, katerih oba roditelja sta zaposlena. **Uprava**

PUTNIK-SLOVENIJA
poslovalnica Celje

Obveščamo vse cenjene stranke, da preskrbimo v najkrajšem času potne liste in vize po želji za potovanje v inozemstvo. Istočasno nudimo mednarodne vozovnice za vse države Evrope in Male Azije. Poslužujte se naših uslug, ker boste solidno postreženi.

Opozarjamo, da bomo v septembru zopet ponovili priljubljeno potovanje na Koroško (Beljak, Celovec, Vrbsko jezero, Gospa sveta), ki traja dva dni in stane vsega 4.600 din.

V mesecu septembru organiziramo avtobusne izlete z lastnim avtobusom na zagrebški velesejem — prijavite se čimprej, ker so mesta omejena.

Prav posebno priporočamo potovanja »Jadran pred jesenjo«, to je križarjenje s posebno ladjo »Maribor« 6 dni po Jadranskem morju, ogled najlepših krajev našega morja: Zadar, Split, Korčula, Dubrovnik; otoki: Mljet, Vis, Lastovo itd. Cena potovanja je od 8.100 do 9.200 din.

RADIO CELJE

Nedelja, 28. VIII.:
10,00 Za prijetno nedeljsko dopoldne — 50 pisanih minut
10,50 Radijska kronika
11,00 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
11,45 Skladbe in priredbe Oskarja Leskovška izvaja Celjski trio

Ponedeljek, 29. VIII.:
19,00 Poročila
19,05 Športni tednik
19,30 Prenos iz Ljubljane

Torek, 30. VIII.:
19,00 Poročila
19,05 Verdi: Aida (Nilska scena)
19,30 Prenos iz Ljubljane

Sreda, 31. VIII.:
19,00 Poročila
19,05 Vi vprašujete — mi odgovarjamo!
19,10 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
19,30 Prenos iz Ljubljane

Četrtek, 1. IX.:
19,00 Poročila
19,05 Od melodije do melodije
19,30 Prenos iz Ljubljane

Petek, 2. IX.:
19,00 Poročila
19,05 Slovenski napevi
19,30 Prenos iz Ljubljane

Sobota, 3. IX.:
19,00 Poročila
19,10 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
19,30 Prenos iz Ljubljane

OPOZORILO

Tajništvo za notranje zadeve Celje, javlja vsem tistim, od katerih je Pikel Mirko, dentist, doma iz Žalca, na kakršen koli način izvabil denar ali kakšno drugo stvar, naj nemudoma podajo ovadbo na najbližji postaji Ljudske milice ali na Tajništvo za notranje zadeve Celje, soba 71-II.

ROK PRIJAV ZA GRAŠKI VELESEJEM PODALJŠAN

Zaradi velikega zanimanja za potovanje na Graški velesejem smo rok prijav podaljšali do 10. septembra 1955.

Putnik-Slovenija, Celje

ODVETNIŠKA PISARNA v Celju išče stenodaktilegrafinjo za takojšen nastop. Pismene ponudbe na upravo lista.

PRODAM kmečko sobo, jedilnico 11 kom., ročno delo, potrebno popravila. Burger, Celje, Kersnikova 1-a.

PRODAM dobro ohranjeno moško kolo. Celje, Dobrava 31.

PRODAM sedem kompletnih oken (85 x 65) in bencinski motor »Totra« 12 KS. Vse v dobrem stanju. Zaverla Ivan, Liboje.

PRODAM vodovodne cevi za vodnjak. Naslov v upravi lista.

PRODAM dobro ohranjeno močno žensko kolo (tipizirano). Naslov v upravi lista.

PRODAM dobro ohranjeno kmečko prešo srednje storilnosti v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

IŠČEM družabnika mizarja ali zidarja za skupno gradnjo dvostanovanjske hiše. Naslov v upravi lista.

PRIDNO IN ZDRAVO DEKLE iz dežele bi sprejeli v trgovski stroki v Celju. Ima za ta poklic veliko veselje. Naslov v upravi lista.

DIJAKA višje gimnazije sprejmem kot sostanovalca. Naslov v upravi lista.

DIN 10.000 nagrade dam tistemu, kdor mi preskrbi dvosobno stanovanje v Celju ali v bližnji okolici. Vprašati v lekarni Splošne bolnice v Celju.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 28. VIII. 1955: dr. Sevšek Maksim, Celje, Ljubljanska cesta 36.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 28. 8. do 1. 9. 1955: »RAPSODIJA« — ameriški barvni film

Od 2. do 6. 9. 1955: »ARENA HRABRIH« — ruski barvni film

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 31. 8. do 4. 9. 1955: »RAZBOJNIK« — brazilski film

Predstave dnevno ob 18,15, ob nedeljah ob 16,15.

Predstave v Letnem kinu dnevno ob 20.15. — V primeru slabega vremena so predstave ob istem času v dvorani.

SPORT

NOGOMET

LJUBLJANA PRVA, KLADIVAR DRUGI

Dva dni smo prisostvovali na Glaziji kvalitetnemu mladinskemu nogometu. Finale mladinskega nogometnega prvenstva LRS je pokazal, da v društvih le vzgajajo sposobne mlade nogometaše, ki bodo z leti lahko uspešno posegli v kakršnakoli tekmovanja. Rezultati finalnega tekmovanja so naslednji — Ljubljana : Branik 4:1 (0:1), Kladivar : Odred 2:1 (1:1), Odred : Branik 2:1 (1:1) in Ljubljana : Kladivar 3:0 (1:0). Ljubljana je povsem zasluženo osvojila naslov prvaka Slovenije. Celotno njihovo moštvo je zaigralo dobro. Solidna je bila njihova obramba, od vseh najboljši vratar, napadalci pa so prav tako bili prodorni, čeprav niso pokazali vseh realizatorskih sposobnosti. Kladivar je v igri z Odredom dal vse svoje sile, zaigral izredno lepo, predvedel nizko igro s smiselnimi kombinacijami, le napadalci niso imeli v svojih vrstah sposobnih strelcev. To je brez dvoma bila tudi najlepša igra tega finala, najbolj razburljiva in ostra. Kladivar jo je odločil v svojo korist šele v zadnjih sekundah igre! V finalni tekmi je Kladivar odpovedal na vsej črti, le v vratih je odlični Bernard branil tudi nemogoče stvari. Vsekakor lahko razumemo nedeljsko igro mladih nogometašev Kladivarja, če upoštevamo njihovo težko borbo z Odredom dan poprej. Mnenja pa smo, da bi od mladih nogometašev lahko pričakovali nekoliko več, saj se je nedeljska igra razlikovala od prejšnjega dne kot dan in noč. Vodstvo Kladivarja je napravilo veliko napako, da je med tednom poslalo svojo mladino na nogometni turnir v Varaždin! Tako so mladi nogometaši v petih dneh odigrali kar štiri tekme, kar je še za odrasle več kot preveč ... Prav zaradi utrujenosti ni bilo potem več potrebnih sil v finalni tekmi! Odred iz Ljubljane, ki je nastopil na tem finalu nekoliko preveč samozavestno, ker je bil na papirju najresnejši kandidat za prvaka, ni pokazal vsega znanja, ki ga zmore. Po porazu s Kladivarjem je proti Braniku zaigral tako mlačno, da je tekmo komaj odločil v svojo korist. Branik je igral precej slabše od ostalih ekip. Proti Ljubljani je igral le v prvem polčasu, potem pa je odpovedal na vsej črti, proti Odredu pa se je naslednji dan močno trudil in se uspešno upiral. Njegovo zadnje mesto na turnirju odgovarja njegovemu znanju.

Še dve kritični pripombi! Talentirani nogometaš Kladivarja Perc je ob zaključku nogometne tekme z Odredom pokazal nešportno gesto, ko je brez posesti žoge **vrnil** nekemu mladincu brco v nogo. S tem je poleg nešportnega vedenja, ki ni dostojno športnika, oškodoval svoje društvo, saj ga je sodnik Logar povsem upravičeno izključil iz igre. Druga pripomba gre na račun majhnega kroga neobjektivnih gledalcev, ki so po zaključku tekme preskakovali žično ograjo in navalili na igrišče. Tu in tam so v soboto gotovi kričači tudi s svojimi nekulturnimi opazkami močno blatili sodnika in goste. Takšno vedenje meče slabo luč na športno Celje! Plačana vstopnica ne daje gledalcem pravice, da se lahko na športnem prostoru obnašajo po svoji mili volji ... Te stvari je treba pred pričetkom nogometnega prvenstva še posebej poudariti in vodstvo Kladivarja naj prenapetežem ne izdaja vstopa na športni prostor.

MLADINCI KLADIVARJA — TRETJI V VARAŽDINU

Mladi nogometaši Kladivarja so pretekli teden gostovali v Varaždinu na mladinskem turnirju. Tekmo proti Slogi so izgubili z 1:2 (0:0), proti Tekstilcu pa so dosegli zmago s 3:1 (0:0) in s tem osvojili 3. mesto na tem turnirju.

KLADIVAR : WACKER (Innsbruck) — 15:0 (7:0)

Za mednarodno tekmo Kladivarja je bilo pred dnevi ogromno zanimanja. Vsi gledalci pa so kljub hazenski zmagi Kladivarja odhajali iz Glazije močno razočarani. Čeprav gostje bivakirajo na 2. mestu tirolske nogometne lige, so pokazali tako mizerno nogometno znanje, kot najslabše ekipe v vzhodni oziroma zahodni skupini slovenske lige. Vse kaže, da so bili Tirolci le izletniki v našo državo in da so mimogrede »požulili« Rudarja iz Trbovelj in Kladivarja za lepe denarje ...

NOGOMETNI TURNIR NA VRANSKEM

Vranski Partizan je letos že drugič organiziral nogometni turnir za prehodni pokal. Sodelovala so društva: Gomilsko, Kokarje, Žalec in Vransko. Društvi Žalec in Vransko sta igrali 1:1 (0:0). Vendar se je Žalec plasiral v finale. V drugi tekmi je Gomilsko premagalo Kokarje z 2:1 (1:0). Prehodni pokal so osvojili Žalčani, ki so v odločilni tekmi premagali Gomilsko s 4:3 (2:3). Najboljši igralci na turnirju so bili: Koren (Žalec), Žilnik (Gomilsko) in Govedič (Vransko). K. J.

ATLETIKA

SLAMNIKOVA ZOPET POSTAVILA DRŽAVNI REKORD

Na dvoboju mladih ekip Slovenije in Hrvatske zadnjo nedeljo v Kočevju je Slamnikova zopet presenetila vse ljubitelje atletike. V teku na 600 m je postavila nov mladinski jugoslovanski rekord z 1:36,0 in s tem izboljšala starega kar za 4 sekunde! Tudi ostali celjski reprezentanti so dosegli dobre rezultate: Lešek s palico 3,90 (izenačen slovenski rekord!), Urbajs 6,40 v daljino in 13,35 v troskoku, Lorber 2:02,4 na 800 m, Šumakova 140 v višino, Rečnikova 4,62 v daljino in Ocvirkova 30,50 v metu kopja.

MEDDRUSTVENI ATLETSKI MITING KLADIVARJA

AD Kladivar je v torek priredil meddruštveni atletski miting, ki so se ga poleg domačih atletov udeležili tudi gostje — Odred iz Ljubljane. Zmagovalci so dosegli naslednje rezultate: Lorger 14,8 na 110 m čez ovire in 10,8 na 100 m, Golc v metu diska 43,60 in v metu krogle 15,33, Kovač 25,2 na 200 m, Kralj 51,8 na 400 m, Gajšek 5:35 na 2000 m, Kopitar J. 58,92 v metu kopja, Kolnik (Odred) 43,85 m v troskoku (Urbajs R. 13,68 m!), Petauerjeva 12,1 na 80 m čez ovire, Majcnova 5,42 v daljino, Pristovškova 10,90 v metu krogle in 31,36 v metu diska, Šikovčeva 26,0 na 200 m in 12,6 na 100 m, Belajeva 1:47,4 na 600 m, Šumakova 146 v višino in Škrjančeva (Odred) 31,85 v metu kopja.

PRAZNOVANJE ŠPORTNIKOV METKE

V počastitev 10. obletnice obstoja športnega aktiva v tovarni Metka v Celju, ki je v tem obdobju imel vrsto pomembnih uspehov pri propagiranju športa med delavstvom tovarne, je vodstvo aktiva v preteklem tednu organiziralo teden športa z množičnim tekmovanjem v različnih športnih panogah. Od vsega programa je bilo največ zanimanja za športne igre — za nogomet in odbojko. V odbojki je nastopilo pet moških in štiri ženske ekipe iz vse Slovenije. Dva dni so bile zanimive borbe za končni plasman. Igralci Metke so presenetili s svojo igro, saj so v močni konkurenci osvojili drugo mesto takoj za renomiranimi Mariborčani iz MTT. Pri ženskah so bile zmagovalke igralke iz Kamnika, sledé pa domači ekipi Metka in Beton. V nogometu, kjer je nastopilo šest domačih ekip, je v finalni tekmi Cinkarna (reprezentanca celjskih nogometnih klubov!) premagala Svobodo iz Gaberja in s tem osvojila prvo mesto.

OBČUTEN PORAZ ŠPORTNIKOV CINKARNE NA JESENICAH

Športniki celjske Cinkarne so bili v nedeljo gostje železarjev na Jesenicah, kjer so se med seboj pomerili v atletiki, namiznem tenisu, streljanju, kegljanju in šahu. V atletiki so Celjani podlegli s 6626:8535, v namiznem tenisu z 1:5, v kegljanju z 225:334, v streljanju s 716:844 in v šahu z 21:45. Skupna ocena po točkah je bila: Jesenice 30, Cinkarna 12! Vse kaže, da se bo treba za podobna tekmovanja v bodoče vestneje pripravljati, pa čeprav nastopajo na teh le športniki iz naših delovnih kolektivov.

V NEDELJO BODO V ROGAŠKI SLATINI PLAVALNE TEKME

Okrajna zveza Partizana Celje organizira v nedeljo, dne 28. avgusta v zdraviliškem bazenu v Rogaški Slatini ob 9. uri dopoldne **plavalne tekme in tekme v skokih v vodo.** Tekmovalci se bodo borili za prvenstvo okraja in za prehodni pokal. Člane Partizana vljudno vabimo na tekme in pripominjamo, naj bo ta dan izlet ljubiteljev plavalnega športa. Odhod z jutranjim vlakom, povratek zvečer. Poslužite se nedeljske vozovnice ali skupinske vožnje! Prijavite se predhodno pri svojih društvih glede vožnje in glede popusta pri kosilu! G. T.

SPORTNI SPORED ZA NEDELJO, 28. 8. 1955
Ob 20. uri v dvorani Narodnega doma mednarodno srečanje v boksu
HEROS (Regensburg) : MARIBOR

VELIK MEDNARODNI ATLETSKI MITING V CELJU

Vodstvu AD Kladivar je uspelo na konferenci v Beogradu perfektuirati za 28. septembra v Celju nastop največjih svetovnih mojstrov v atletiki. V Celju bomo videli 5 svetovnih rekorderjev, celo kopico evropskih in trenutno še vrsto najboljših atletov iz SSSR, Madžarske, Zapadne Nemčije, Romunije, Danske in Jugoslavije. Celjane že danes opozarjamo na ta veliki športni dogodek!

TEČAJ ESPERANTA

DUDEKA LECIONO

Bonan matenon, geamikoj! Kiel vi fartas? Ni fartas bone. Ču vi estas ankoraŭ lacaj? Ne, ni ne plu estas lacaj. Ni povas lerni novajn vortojn:

Lando — dežela
regiono — pokrajina
riča — bogat, ričulo — bogataš
čarma — ljubek
ofte — često, večkrat

En dekkvina leciono ni havis frazon (stavek): Se mi estus riča, mi estus feliča.

Kakšna oblika je to? To je pogojnik. Dobro, danes pa mi povejte: Kion farus vi, se vi estus riča?

Se mi estus riča, mi aĉetus aŭtomobilon kaj mi ofte vojaĝus per la aŭtomobilo. Mi vizitus multajn landojn, rigardus belajn urbojn kaj čarmajn regionojn. Mi vojaĝus tra la tuta mondo, trans oceano. Ali lahko sami prestavite? Besede so vam znane, poizkusite!

Iz pridevnika **riča** — bogat lahko napravimo s pripono -ul- samostalnik: riĉ-ul-o, **riĉulo** — bogataš.

Pripona -UL- označuje živo bitje z lastnostjo, ki jo izraža koren besede. S pripono -UL- pooseblamo.

Ču vi estas riĉulo? Ču vi estas riĉulino? Ne, ni ne estas riĉuloj kaj riĉulinoj, sed ni estas malriĉuloj kaj malriĉulinoj.

Nun ni ripetos taskojn de la 1-a ĝis 20-a leciono. Ponovili bomo naloge od 1. do 20. lekcije.

Pravilno rešene naloge bodo nagrajene z lepimi esperantskimi knjigami!

1-a tasko: Katere besede se v esperantu končujejo na -o, -a in -e?

2-a tasko: Kaj označujejo in kako uporabljamo končnice: -as, -is, -os?

3-a tasko: Prevedite naslednji stavek: Mi estas instruisto kaj vi estas lernantino!

4-a tasko: Prevedite stavek: La čambro havas kvar murojn kaj du fenestrojn.

5-a tasko: Prevedite še stavek: Apud la stratoj estas domoj kaj arboj.

6-a tasko: Kaj pomeni pripona -aĵ-? Navedite tri primere!

7-a tasko: Napišite v esperantu z besedami števila: 53.418, 29, 542, 1001!

8-a tasko: Kdaj uporabljamo predlog KUN in kdaj PER? Navedite, prosim, tri primere!

9-a tasko: S katero končnico tvorimo nedoločnik? Prosim, tri primere!

10-a tasko: Navedite razliko med priponama iĝ- in ig-! Tri primere, prosim!

11-a tasko: Kakšen pomen imata priponi -et- in -eg-? Tri primere, prosim!

12-a tasko: Prevedite v slovenščino naslednji stavek: En la hotelo estas ankoraŭ kelkaj čambroj liberaj en la tria etaĝo.

13-a tasko: Kako tvorimo vrstilne številke in svojilne zaimke?

14-a tasko: Napišite spregatev glagola: **bani sin** v vseh znanih oblikah, v sedanjem, preteklem in prihodnjem času ter v velelniku!

15-a tasko: Odgovorite na vprašanje: Kion farus vi, se vi estus riča?

16-a tasko: Kaj pomeni predpona ge-? Navedite tri primere!

17-a tasko: Kaj pomeni pripona -uj-? Samo tri primere, prosim!

18-a tasko: Odgovorite na vprašanje: Kiom da tagoj estas en unu jaro?

19-a tasko: Prevedite v slovenščino naslednji stavek: La birdo stariĝas sur la rando de la kruĉo, sed ĝia beko ne atingas la akvon.

20-a tasko: Kaj označuje pripona -ul-? Samo dva primera, prosim!

In še za nameček: Vse zapovrstne naloge napišite z besedami v esperantu!

Vse naloge pošljite na naslov: Esperantsko društvo, Celje, Šlandrov trg 5/I do 1. oktobra 1955, kjer bodo pregledane. Dodajte tudi vaš popoln naslov ter priložite znamko za odgovor! — V spodnjem levem kotu ovitka označite: »Esperantski tečaj.« Najboljše naloge bomo nagradili z lepimi esperantskimi knjigami. Želimo vam obilo sreče!

Ĝis la revido, karaj gekamaradoj!

VPIŠITE SE V ESPERANTSKI TEČAJ, KI BO V OKVIRU LJUDSKE UNIVERZE! TEČAJI SE PRIČNEJO V ZAČETKU OKTOBRA

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

Z OBRATOM TKALNICE IN TISKARNE

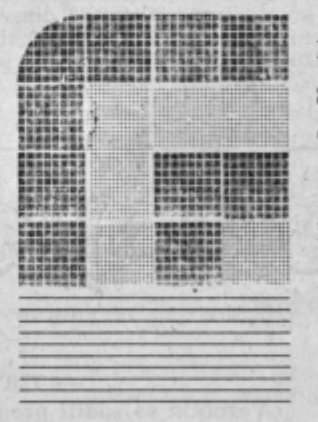

IZDELUJE VSE VRSTE **SUROVIH IN TISKANIH BOMBAŽNIH TKANIN,** kot n. pr. DELENE, CICE, FLANELE, BATISTE, DISTINE IN POSTELJNA PLATNA.

CENE ZMERNE, SOLIDNA IN TOČNA POSTREŽBA.

OKRAJNA UPRAVA ZA GOZDARSTVO CELJE

razpisuje

na podlagi določil 7. in 29. člena temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ št. 32/55) naslednja mesta štipendistov:

1. Gozdarska fakulteta: 3 štipendije.
2. Gozdarska srednja šola: 4 štipendije.

Prošnje za štipendije je nasloviti na Okrajno upravo za gozdarstvo Celje najpozneje do 8. septembra 1955.

Potrošnji je priložiti življenjepis, zadnje šolsko spričevalo, potrdilo o premoženjskem stanju in dokazilo, koliko sprejema prosilec otroških doklad.

Prednost imajo prosilci iz območja OLO Celje in Šoštanj.

Okrajna uprava za gozdarstvo Celje
Štev. 2234/55

Komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Celje

RAZPISUJE

mesto upravnika za trgovsko podjetje »JELEN« v Celju

Pogoji: strokovna izobrazba, ki je predpisana za vodstvo trgovskih podjetij, ali pa potrebna praksa. V poštev pridejo osebe, ki izpolnjujejo ta pogoj in še niso bile kaznovane ter tudi zdaj niso v kazenski preiskavi.

Prošnjo s podrobnim življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in potrdilom o nekaznovanju je treba poslati na tajništvo Občine Celje do 10. septembra 1955.